

Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

tập thơ hoà giải dân tộc - 12.2023

TRẦN XUÂN AN

Trần Xuân An

**BỐI CẢNH
ĐOẠN TRƯỜNG
GIANH BẾN HẢI**

*tập thơ thứ hai mươi
chuyên về đề tài hoà giải dân tộc*

*(tức là đầu sách thứ năm mươi sáu
do tác giả sáng tác và biên khảo,
tính đến ngày 26-12-2023)*

26 THÁNG 12-2023

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN
TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG.**

.....

**THÀNH THẬT CẢM ƠN QUÝ ĐỘC GIẢ
ĐÃ QUAN TÂM VÀ ĐÃ LƯU TRỮ GIÚP
(có thể in ấn bằng máy in cá nhân, văn phòng)**

Đề từ:

(...)

*tôi viết đố, mong người nhân nghĩa đố
phải viết trắng cho văn sử sửa sai*

(...)

T.X.A.

**HẬU CHIẾN,
không có gì quý hơn
HOÀ GIẢI, HOÀ HỢP
DÂN TỘC**

Phụ bản: Tranh của **họa sĩ Nguyễn Thái Tuấn (1965-2023)**, người
Diên Sanh, Quảng Trị, lập nghiệp hội họa tại Đà Lạt, vẽ về cầu
Hiền Lương, Bến Hải
(copy lại theo FB Nguyễn Đặng Trí Tín, ngày 02-01-2024)

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Bài 1 sau tập “*Thơ như Pha lê Đổ*”:
CỔ TÍCH TRĂNG RẪM CHỮ HIẾU
Trần Xuân An

~ tặng BS. Lê Văn Nhân,
 sau cuộc điện thoại hỏi thăm ~

dấu giày khoa học giẫm trắng
 giải thiêng cổ tích, pháo thăng thiên ngời
 phi công vũ trụ Cuội ơi
 vẫn nguyên huyền ảo dáng ngồi gốc đa

Armstrong, thuở tôi mười ba *¹
 là chú Cuội, trăng vẫn ngà ánh trắng
 cô Hằng nay là sông Hằng
 Ấn lên trăng, hiếu Vu Lan vẫn rằm *²

huyền thoại vẫn ngát hương trầm
 thương con, khác đạo, mắng lầm Phật tăng
 Mục Liên Thanh Đề, như trăng *³
 khoa học còn giải mã bằng hiếu tâm.

T.X.A.

09:11-10:50, 31-08-2023

(Mười sáu tháng bảy âm lịch Vu Lan)

.....

(*1) Armstrong, người đầu tiên đặt chân lên Mặt Trăng, 20-07-1969.

(*2) Tàu vũ trụ Ấn Độ đáp xuống Mặt Trăng, ngày 23-08-2023.

(*3) Xem thêm: “Vu Lan: Mục Kiền Liên, hiếu nghĩa y nguyên”:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/1743455889261688/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3507481329525793/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/31/co-tich-trang-ram-chu-hieu/>

Bài 2 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**XONG NGHĨA VỤ HOÀ GIẢI,
LẠI THƠ TÌNH YÊU ĐƯƠNG
Trần Xuân An**

năm ấy, nhà văn ấy nói
ông đã bảy mươi ba tuổi xanh
tôi vẫn thường gọi bằng anh
một lần, biết mình gọi đúng
khi tôi hỏi, ông không lúng túng
trả lời, vẫn rung động trước sắc xuân

chưa đến tuổi đó, thơ tình thanh tân
lấy quá khứ, tôi viết thì hiện tại
cả thì tương lai, như thuở nhỏ đại
ước mơ lớn bỗng thành thanh niên
tôi làm thơ tình, hiểu không vô duyên
viết cho đôi lứa, đôi mươi, muôn thuở

tuổi thanh niên, yêu đương không mắc cỡ
con nít hướng tới, già lão ngoái về
trong thơ thì không tuổi, xanh đậm mê
thời thông tin, đâu ai đau vỡ mộng
khi gặp những thi sĩ tra nua xác sống
những thân đồng thơ tảo hôn ảo mơ! *1

mãi mãi tuổi hai mươi, ơi nhà thơ
trong mỗi người cầm bút, có nhà thơ tuổi đó
không “Tình già” mắt có đuôi, tim vẫn đỏ *2

không Danté – Beatrice chưa lên mười *³
 chỉ tuổi thanh niên tự do yêu đương thôi
 thơ tôi mãi mãi tuổi hai mươi nhưng thấu thị.

T.X.A.

08:12-10:00, 03-09-2023

.....

(*1) Trong bài thơ “Tuổi mười ba” của Nguyên Sa, cô gái mới ở tuổi đó. Trong bài thơ “Lá Diêu Bông” của Hoàng Cầm, cậu bé trai 10 – 12 tuổi đã yêu cô gái 18 – 20 tuổi. Đây là biểu hiện của tâm lí thiếu niên trong bối cảnh phong tục tảo hôn cùng lứa tuổi, tảo hôn so le tuổi còn phổ biến tại Bắc Bộ thuở xưa.

(*2) Thơ Phan Khôi.

(*3) Danté – Béatrice: Tác giả và nhân vật trong “Thần khúc”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3509326199341306/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/03/xong-nghia-vu-hoa-giai-lai-tho-tinh-yeu-duong/>

Bài 3 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

TÀ ÁO, TÓC VÀ GIÓ

Trần Xuân An

nhớ tà áo trắng học trò
 phát mềm lụa, quần sũng sờ quần xanh
 bỗng là kỉ niệm để dành
 gió tảo bạo, mặt hiền lành đỏ lên

nhớ mái tóc dài óng đen
 gió bung kẹp tóc, xoắn lên vai nào
 vai mình? hay vai chiêm bao?

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

thoáng hương bồ kết hoài xao xuyến đời.

T.X.A.

08:01-09:10, 06-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3511136725826920/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/06/ta-ao-toc-va-gio/>

Bài 4 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**SÁCH TÔI VIẾT,
ĐÓ CHÍNH LÀ TÔI
Trần Xuân An**

viết về chàng và nàng
về anh ấy, em ấy
tôi viết thay đời đầy
thơ hư cấu, nghìn xưa

lính cũ trên đất mới
bộ đội đỏ ba dan
đồng bào, sau nội chiến
cũng là tôi nhập thân

viết Dạ Đăng thuở nọ
viết Sĩ – Đào ngày xưa *1
“em”, “anh”, in nghiêng nhé
đề tặng người trong thơ

(trại tù, trại bộ đội
hai số phận, hai bên
cũng chỉ hai bạn ấy *1
tôi nhập thân, rõ tên)

văn chương đôi khi thể
kí, văn hư cấu thêm *²
nữa là thơ, tiểu thuyết
in nghiêng “tôi” và “em”

tôi tự thi, tự truyện
hay viết nhập thân thôi
đều là tôi tất cả
“văn phong, chính là người” *³

hiện thực thường tàn mạn
nên “hư cấu văn chương
thật hơn cả sự thật”
hơn chụp ảnh, soi gương

nhưng lí luận phản ánh
chỉ dễ nguy biện chằng?
cũng thế, là chân thật
cũng vậy, nhưng dối gian!

lí luận văn học cũ
đã phân định lâu rồi
hư cấu, phi hư cấu
biên khảo, cũng chính tôi *³

(biên khảo, nói có sách
mách có chứng, giữ nghiêm
đây nói về hư cấu
hư cấu, bút chính liêm)

hiểu thế, rộng trời đất
hư cấu để tặng đời
viết thơ tình không tuổi
bằng trái tim hai mươi

đâu phải che mắt thánh
 hư cấu là vãi thưa!
 thơ có ảo có thật
 tình cũ không già nua

thấu suốt mọi lí luận
 để rồi lại hồn nhiên
 khoa học bóc trần hết
 văn chương lại y nguyên

văn chương phơi bày chữ
 thước đo ở mắt đời
 thời gian mãi thấm định
 từ xưa như thế rồi

“văn phong, chính là người”
 tôi là sách tôi viết
 dài một đời mài miệt
 mấy cột mốc thế thời.

T.X.A.

08:12-09:16, 08-09-2023

.....

(*1) Một bài viết thay Lê Phước Dạ Đăng (Lê Phước Sinh), một bài viết thay Nguyễn Tấn Sĩ – Xuân Đào, đều có đề tặng.

FB Tan Sy , FB Lephuocsinh Lephuocsinh

Trong văn chương, dạng thức tác giả nhập thân viết thay khách thể như chính khách thể viết là bình thường, ví dụ “Mưa xuân” (Nguyễn Bình), “Bên sông đưa khách” (Thế Lữ “Chùa Hương” (Nguyễn Nhược Pháp), “Bầm ơi” (Tố Hữu)... Chủ đích ở đây là tránh sự ngán ngại của các thi sĩ già khi làm thơ tình yêu đương. Họ làm thay

cho tuổi hai mươi... Xã hội có nhu cầu đọc thơ tình đôi lứa.

(*2) Theo lí luận văn học trong nhà trường, kí văn chương vẫn có hư cấu để “thật hơn sự thật”. **Sử kí, nghiêm ngặt tuyệt đối, không cho phép hư cấu. Bài thơ này, trọng tâm chỉ nói đến lĩnh vực văn chương hư cấu (fiction). Biên khảo phải bảo đảm tính khách quan, khoa học.**

(*3) Le style, c'est l'homme (Comte de Buffon): Bút pháp (phong cách nghệ thuật) ấy, chính là con người ấy. Có người đã dịch gọn gàng hơn: “Văn là người”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3512489895691603/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/08/sach-toi-viet-do-chinh-la-toi/>

Phụ đính:

Hai bài thơ tôi nhập thân vào khách thể để viết (thơ viết thay bạn):

KHÚC HÁT TÌM RỪNG

Trần Xuân An

~~~ tặng Lê Phước Dạ Đăng (Lê Phước Sinh) ~~~

*với chút tình em
mai ta lên núi
gập ghềnh cỏ dại
xoá dấu chân người
thơ rải đôi nơi
cùng sương khói đá
nhỡ mai nhớ quá
tìm đường thăm nhau*

*rừng sâu rừng sâu
sâu chi sâu thăm
vượn hú nơi nao
lẻ loi rợn lạnh*

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

ta ngồi cô quạnh
giữa núi rừng già!

rừng xa rừng xa
xa mờ năm tháng
sống nốt đời ta
giữa rừng sâu hận
và chút tình thơ
hoá niềm cay đắng

bàn tay khô khăng
bên ngọn lửa bùng
hỡi ơi vói rừng
ta thành đá tảng
câm nín nghìn năm
rưng rưng sương trắng!

cam đành quên lãng
sao còn thương nhau! (*)

T.X.A.

1975

(trong tập thơ "Hát chiêu hồn mình", Nxb. Đồng Nai, 1992)

.....

(*) Cước chú bài "Khúc hát tìm rừng":

Xin xem chú thích về đại từ in khác kiểu chữ (in nghiêng) ở bài "Ngôi nhà có cây thị thơm vàng", viết tặng Nguyễn Tấn Sĩ và Xuân Đào, ngày cưới.

Bài "Khúc hát tìm rừng" này, tôi cũng viết tặng theo dạng nhập thân (thường gọi là viết thay một cách tự nguyện), để chia sẻ tâm trạng của một bạn học cùng lớp, tên thật là Lê Phước Sinh, khi bạn ấy phải chia tay người yêu, toan trốn lên rừng ẩn cư vì lí do "chính kiến" ngày thơ...
(Chú thích ngày 05. 03. 2005).

NGÔI NHÀ
CÓ CÂY THỊ THƠM VÀNG
Trần Xuân An

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

~~~ tặng Nguyễn Tấn Sĩ và Xuân Đào, ngày cưới ~~~

đâu phải là tình cò
phải không?

vượt qua thág qua năm
qua rừng sâu sông dữ
vấn nụ cười hiền ngoan
chờ anh, tươi trước ngõ
ơ ngõ hoa trong thơ yêu em...

đâu phải là tình cò
khi em thành người vợ
như một thuở học trò
quanh gốc thị vẽ vờ dòng thơ

quả thị ngày xưa
vàng ươm bàn học
từ nay, bên bàn anh viết
tóc em thơm suốt bốn mùa

hạnh phúc
đâu chỉ trong cổ tích
đâu chỉ là ước mơ!

cây thị trước sân nhà
mẹ cha trồng nuôi lớn
nắng đời ươm quả chín
hương thơm vào tình ta

vượt qua nắng qua mưa
qua rừng sâu sông dữ
hương thị thơm và thơ học trò
mơ hồ trong trí nhớ
đưa vào đời anh người yêu ngày xưa... (*).

T.X.A.
1980

(trong tập thơ “Hát chiêu hồn mình”, Nxb. Đồng Nai, 1992)

.....

(*) *Cước chú bài “Ngôi nhà có cây thị thơm vàng”:*

Đây là một bài thơ tác giả (TXA.) nhập thân vào đối tượng hướng đến (NTS. & XD.), do đó, nhưng đại từ phải được in bằng kiểu chữ khác với các chữ thơ bình thường trong bài (ở trường hợp này là in nghiêng).

(Chú thích ngày 04. 03. 2005).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514552462152013/>

Xem website của tác giả:

<https://sites.google.com/site/tranxuananwriter>

&

Ảnh chân dung Lê Phước Sinh (Lê Phước Dạ Đăng, FB Lephucsinh Lephucsinh) và ảnh chân dung Nguyễn Tấn Sĩ (FB Tan Sy).

Bài 5 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

CHỈ CẦN HAY, RUNG ĐỘNG

Trần Xuân An

tiếng hát Trương Chi, tình thành khối ngọc
phận đời chìm nổi, Kiều hồn Việt Nam
tưởng tượng cổ tích, hư cấu lục bát
vẫn rung động người, ngàn năm, muôn năm

ta viết thơ tình, dù ảo hay thật
thật hay ảo cũng chẳng quan trọng gì
người đọc chỉ cần thơ hay, rung động
rung động, mãi còn Kiều và Trương Chi...

T.X.A.

13:02-14:20, 10-09-2023

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3513963625544230/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/10/chi-can-hay-rung-dong/>

Bài 6 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**VÔ THỨC,
HAI PHE TRONG TÔI**
Trần Xuân An

một con người, sinh ra
trong thời ngoại-tranh-nội-chiến
cảm nhận tận tim
hai phía ruột rà
nhập thân bên Vàng
nhập thân bên Đỏ
vô thức cứ như là Quảng Trị
có cầu Hiền Lương
cầu Thạch Hãn bắc qua.

T.X.A.
11-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514636252143634/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/11/vo-thuc-hai-phe-trong-toi/>
Xem hai bài cũ theo link:
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514791908794735/>

Phụ đính:

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Nhập thân lính Vàng, lính Đỏ:

HỒN HẬU CHỨT NIỀM CA ĐAO ĐẤT MỚI
CỦA NGƯỜI LÍNH QUỐC GIA THƯƠNG MẾN *
Trần Xuân An

về thăm mai mốt mình lên
rẫy nương ơi, nhớ đừng quên đăm chồi
mình đi, nhớ lắm đi thôi
rẫy ở lại, có nhớ lời mình không?

lưng cày mang nặng đừng cong
lắm em, ngô nhớ hồng bông cồng vai
còn khoai nữa, nhớ chưa khoai
sinh con bụ bẫm bằng hai mùa rồi
giàn bí cũng đừng ham chơi
cùng ong bướm, quên ru nôi em nằm
bầy heo giữ tạng ăn tham
gà cũng vậy, đừng xéo mầm phá cây
mình dặn đi dặn lại hoài
thương mình đừng bỏ ngoài tai lời mình

một quê ở, một quê sinh
xa đất mới để gặp mình phố xưa
lên đây quen nắng quen mưa
nửa lòng muốn, nửa lòng chưa muốn về.

T.X.A.
1976

.....

(*). Từ cũ là lính “nguy”. Trước đây, nhiều người phải gọi theo truyền thống nhà nước như thế kéo bị khiển trách...

THƠ TÌNH CỦA NGƯỜI DU KÍCH
Trần Xuân An

1.
gió dưng trên tóc mình ơi

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

lòng em cháy bỏng mặt trời ban trưa

*ra sân ủ mấm phơi dưa
nhớ da diết những mùa mưa có mình
nước dâng giắc ngủ dập dềnh
ngồi hầm cứ tưởng dầm kênh bữa chài
nghiêng lưng ngược mắt ra ngoài
trời lên nắng hừng nhớ ngày trông dưa...*

*nắng bù bóng tối năm xưa
em bù công sớm việc trưa hộ mình!*

2.

*có nhau, hầm chật nằm nghiêng
có đất đai, có xóm giềng, mất nhau!*

*máu rơi máu ứa hào sâu
bưởi trồng chỗ đất còn đau suốt đời
hoa thom trĩu nhánh mình ơi
trắng lòng em những nụ cười đánh đêm
bưởi ra trĩu nhánh lung liêng
trái nghìn giọt lệ, cứng thêm lòng người*

*ta như hạt giống đất vùi
bom xô càn chiết, vói trời nở sao!*

T.X.A
1976

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514791908794735/>

Phụ đính vào bài này, mới viết:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514636252143634/>

**Bài 7 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:
CHÂN THẬT TRONG HƯ CẦU**

Trần Xuân An

hư cấu trong yêu đương là mộng ước
 hư cấu thời xây dựng đồ, truyền mơ
 viết ngoại-tranh-nội-chiến và hậu chiến
 hư cấu làm nổi rõ sự thật khuất mờ

viết hư cấu chính là viết chân thật
 viết thật có chất tiểu thuyết, chất thơ
 thơ, tiểu thuyết tự nghìn xưa hư cấu
 mê văn chương không cuồng tín ngây ngô

đi đến sự thật tâm hồn, sự thật thời thế
 chỉ mỗi một con đường ấy, tự bao giờ
 đường đi đến sự-thật-sinh-động là hư cấu
 chân thiện mỹ còn lại, sau mọi thứ bụi tro.

T.X.A.

07:34-08:50, 15-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3517228675217725/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/15/chan-that-trong-hu-cau/>

Bài 8 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

HƯ CẤU KHÔNG PHẢI DỐI TRÁ

Trần Xuân An

thấy xếp văn chương
 vào loại hình hư cấu
 nên cho rằng thi sĩ, nhà văn
 dối trá
 thiếu lương tâm

may ra chỉ hồi kí, tự sự ngâm khúc
 công bố cùng thời
 phi hư cấu, tin được
 nhưng suy nghĩ thế kia
 là hiểu hư cấu quá sai lầm

xem phim, nghe nhạc
 đọc thơ, ngắm tranh
 hầu hết là nghệ thuật hư cấu đó
 hiểu cuộc đời, lòng người,
 nhịp thời gian, từng hơi thở
 hiểu cái thật qua cái giả —
 hình tượng sinh động
 hư cấu kết tinh.

T.X.A.

chiều 15-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3517394638534462/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/15/hu-cau-khong-phai-doi-tra/>

Bài 9 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

HƯ CẤU THƠ MỚI THƠ

Trần Xuân An

thuật ngữ hư cấu, bồng dựng
 tuy sơ đẳng, ngập ngừng, bung nở rồi
 cả đời thơ thật lòng tôi
 nhưng hư cấu tứ, ảnh trong lời, mới thơ.

T.X.A.

17:11-18:10, 17-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3518857378388188/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/17/hu-cau-tho-moi-tho/>

Bài 10 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

THƠ HƯỚNG NGOẠI ^{*1}

Trần Xuân An

thơ Đổ một thời đề cao hướng ngoại
đứng ngoài miêu tả hay nhập thân công nông binh
như thi sĩ xưa viết thay chinh phụ, cung nữ ^{*2}
nhưng tô hồng “con người mới” sống hết mình

tướng Đổ Strelnikov nói với Zhivago thi sĩ:

“lịch sử đã giết chết cái tôi cá nhân” ^{*3}

cái tôi mới, trữ tình công dân đở
trong “cuộc sống mới” tô hồng nhiều lần.

T.X.A.

sáng 20-09-2023

.....

(*1) Hướng ngoại (ngoại cảnh), phản ánh hiện thực bên ngoài nhà thơ, trong tương quan đối nghĩa với hướng nội (nội tâm). Hướng ngoại ở đây không phải là hướng ngoại bang, hướng ngoại cường (vọng ngoại).

(*2) “Chinh phụ ngâm khúc”, “Cung oán ngâm khúc” (Đặng Trần Côn, Nguyễn Gia Thiều).

(*3) “Bác sĩ Zhivago” (Boris Pasternak).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520612341546025/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/tho-huong-ngoai/>

Bài 11 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

BIẾN THIÊN, ẢO HOÁ

Trần Xuân An

người tình ảo hoá trăm gương mặt
tôi biến thiên theo nghìn tứ thơ
hư cấu, nhưng chân tâm, nghiệp dĩ
“yêu em”, nói gọn thế, thơ khô.

T.X.A.

sáng 20-09-2023

.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520655534875039/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/bien-thien-ao-hoa/>

Bài 12 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

“VĂN PHONG LÀ CON NGƯỜI”

Trần Xuân An

mấy chục sách, thơ cả nghìn, riêng về
ẩn hiện hồn người, vũ trụ, cõi nhân sinh
cái yêu, cái ghét, cái rung cảm thẩm mỹ...
thời ngoại-tranh-nội-chiến.

Soi văn mình, rõ mình?

T.X.A.

tối 20-09-2023

.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520968061510453/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/van-phong-la-con-nguoi/>

Bài 13 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

NỘI DUNG THƠ TÔI

Trần Xuân An

nhà thơ nói: Văn chương là hư cấu
thì trung thực quá mức tận cùng
hư cấu hình tượng biểu đạt,
 để cái thật
tự tưởng, cá tính trước cõi đời,
 được biểu đạt – nội dung

nhà thơ nói: Viết điều chi cũng thật
chỉ hư cấu cách biểu đạt thôi
hư cấu từ thơ, thi ảnh với ngôn từ tinh lọc
để nội dung thật khắc sâu hồn người.

T.X.A.

sáng 21-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521268101480449/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

Bài 14 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

LÍ LUẬN VĂN HỌC GIẢI PHẪU HỌC

Trần Xuân An

học trò đến chương giải phẫu cơ thể
ngỡ vỡ mộng thân xác chàng và nâng
tác phẩm bị soi ruột gan phèo phổi
nhưng lại yêu sâu sắc nhờ giảng văn.

T.X.A.

sáng 21-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521275284813064/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

Bài 15 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

THẬT TUYỆT ĐỐI

Trần Xuân An

có nhiều bài thơ viết thật tuyệt đối
thật từng từ, thi ảnh, tình cảm, tâm tư
nhưng tự cổ,
văn chương nói chung là hư cấu
như sương là sương giọt
cũng là sương mù.

T.X.A.

trưa 21-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521347054805887/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

Bài 16 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

CẢ HAI BỜ KHÔNG CHỊU

Trần Xuân An

viết như cầu Hiền Lương hai bờ nổi lại
bên tê đòi phải Búa liềm Sao Liên Xô
bên nì đòi phải Ba Sọc dựa vào Mỹ
ngũ cường đều giặc cả! Hai bờ nô!

không phải dân mà cánh chính trị
bờ Đỏ cờ chẳng chịu bờ Vàng cờ
không phải dân mà cánh quyền chức
thắng và thua, quyền lợi ấy, tâm mờ!

dư luận thuở đó Bác Hồ bán nước
Đảng kì, quốc kì là Búa liềm Sao Liên Xô
mấy mươi năm *ngoại-tranh-nội-chiến*
Miền chống cộng thể đó, hiểu giùm cho!

tâm ai còn giữ hồn dân tộc
giúp xuất bản hăm một đầu sách nổi bờ
“*đối tác chiến lược toàn diện*”, hai Khối cũ
sao còn hoà giải ngoài luồng
tiểu thuyết và thơ?

sách hoà giải ấy là đoàn kết đó
lòng tự trọng dân tộc sáng hơn bao giờ
vì sáng quốc kì bốn nghìn năm Quốc sử
cờ Đỏ chỉ là cờ chính thể, nhưng tự do.

T.X.A.

sáng 23-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3522447164695876/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/23/ca-hai-bo-khong-chiu/>

Bài 17 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

QUYỀN NHÂN THÂN

TRONG MỖI CHỮ

Trần Xuân An

ngôn ngữ thơ ca lóng lánh, lung linh
âm không lấp láy nghĩa cũng lấp láy
khoảng sáng khoảng mờ, như tranh

đọc thơ là đồng sáng tạo cái đẹp đấy
nhưng có khi hiểu sai lạc y trời hành
tâm người đọc tối sầm hay trong xanh

gặt hái được hạt chữ nào phơi ra đó
phơi không gian mạng mắt đời tình
quý báu mỗi chữ đều sinh mệnh mình.

T.X.A.

08:18-09:45, 28-09-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3525746287699297/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/28/quyen-nhan-than-trong-moi-chu/>

Bài 18 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

CẦU TỨ Ở CA DAO SEN

Trần Xuân An

ý thơ gợi, trái tim cầu tạo tứ

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

tứ thơ là ý kết tinh, nâng cao
 hình tượng mới, chính nhà thơ tạo hoá
 mới nhưng thật, đẹp và sâu biết bao

một tứ trọn bài ca dao sen cổ
 đẹp nhất đầm, cả ngoài trong, trong ngoài
 nhìn xói lật mà dịu dàng, trân trọng
 sống bùn, không tanh, tứ ấy cho ai?

loài sen trắng nở thơm trên bùn nước
 bùn và sen cấu tạo hình tượng thơ
 hình tượng ấy, một tổ hợp sinh động
 bật tứ thơ chân lí đẹp không ngờ

Kiều giữ được chút trinh còn sót lại
 sống bên Kim, thủ tiết chỉ cầm kì *¹
 như Đức Mẹ – Giu-se thánh cực khó *²
 nhiều tứ sen, thành Truyện Kiều trường thi

trinh xác thật, đẹp vẫn là trần tục
 cõi trần tục – cõi nắng bụi mưa bùn
 Kiều tu thánh, chuộc chữ trinh bùn lấm
 cả Truyện Kiều – đoá sen ngọc bùn mun

tu trên núi đầu khác chi tiểu ẩn
 đại ẩn là tu Phật giữa chợ đời
 tứ thơ ấy cũng sen trong bùn đó
 khó như Kiều, như Đức Mẹ, tình ơi!

ca dao cổ dạy cho thơ cấu tứ
 nhớ đoá sen Chùa Một Cột, ngát lòng
 tứ sen bùn, tứ Quan âm Thị Kính *³
 tứ một đời ẩn tượng đến mệnh mông.

T.X.A.

04-10-2023

(*1) Theo Truyện Kiều của Nguyễn Du, từ khi tái hợp, làm lễ cưới thành vợ chồng với Kim Trọng (thời đa thê hợp pháp), Thuý Kiều vẫn không chung xác thịt với Kim Trọng, mặc dù có thể nằm chung giường, biến tình cảm sát (đàn cảm – đàn sắt: phu thê) thành tình cảm kì (chơi đàn – đánh cò: bằng hữu), như một cách thủ tiết, tu hành. Đó là cách tu hành, thủ tiết khó nhất, vì trên danh nghĩa chính thức, Thuý Kiều và Kim Trọng đã là vợ chồng, và trong thực tế sống chung một nhà. Về việc Kim và Kiều nằm chung giường như bạn bè, tuyệt đối không mây mưa, Thanh Tâm Tài Nhân viết văn xuôi rõ hơn (“Truyện Kim Vân Kiều”, bản dịch Nguyễn Khắc Hanh và Nguyễn Đức Vân, Nxb. Hải Phòng, 1994, tr.351, 352, 357).

Tuy vậy, cần lưu ý, khái quát hơn về cả cuộc đời Kiều trong vịnh Truyện Kiều — mười lăm năm bán mình chuộc cha: Đó là chữ Hiếu, khát vọng nhân phẩm. Chữ Hiếu, khát vọng nhân phẩm trong Truyện Kiều nặng hơn, lớn hơn, vượt lên chữ Trinh. Học tập, suy tư về Truyện Kiều, hay còn gọi là "tu Kiều", ngẫm nghĩ triết lí Truyện Kiều, trước hết, trên hết, cụ thể nhất là về chữ Hiếu, khát vọng nhân phẩm, kể đó là tài sắc - mệnh bạc, chữ nghiệp, nhân - quả, tâm - tài, chữ trinh...

(*2) Theo giáo lí Công giáo (Thiên Chúa giáo): Thánh Giuse tuy là chồng nhưng chỉ là bạn thanh sạch của Đức Mẹ Maria trọn đời đồng trinh.

(*3) Chùa Một Cột ở cố đô Thăng Long (Hà Nội) được xây dựng theo dáng hình một đoá sen vươn lên từ hồ nước. Bên trong búp sen gỗ ngói là án thờ Đức Phật Quan Âm (Quán Thế Âm) nghìn mắt nghìn tay. Đối với người Việt Nam, theo truyền cổ dân gian, theo một truyện thơ và theo vở chèo lưu truyền nổi tiếng, Thị Kính chính là Đức Phật Quan Âm; hoặc Đức Phật Quan Âm có một dạng tồn tại ở thế gian là Thị Kính.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3529593393981253/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/04/cau-tu-o-ca-dao-sen/>

Bài 19 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

CHUỘC MỘT CHỮ TRINH

Trần Xuân An

nẻo đây son bùn phấn bụi
mười lăm năm hiếu, đoạn trường
Kiều mới chừng ba mươi tuổi
làm sen tu hành, chuộc hương

lễ hợp hôn sen toả sáng
tình thề xưa, vợ chồng nay
thân xác thắm thơm chén rượu
quyết *bạn-thanh-sạch*, thôi say *¹

Kiều trao duyên cho em gái
nay chấp duyên chị, cùng Vân
Kim sống chung hai người vợ
Kiều chung, vẫn tu đơn thân

mọi sinh vật đều bùn đất
(xác thịt, kì ra bùn đen)
sóng nhẹ gói chấn ao phúc
cứu chuộc danh tiết là sen

Kiều tu như người chị goá
lo chăm nom gia đình em
rom khô gần tình ủ lửa
sen trong lửa tinh khiết thêm

trình cách dâm một sợi tóc
 kè bùn đục, sen vẫn sen
 Kiều mới chừng ba mươi tuổi
 tim cúi Đức Mẹ ngược lên *¹

thuận nhà, lệ làng phép nước
 vẫn không hoà huyết sinh con
 ba mươi, đời còn dài lắm
 vẫn chuộc chữ trinh cho tròn

lút bùn đoạn trường thơ nhạc
 thương Kiều, bất hạnh thiên tài
 càng thương Kiều sen thánh nữ
 ngậm Kiều đâu lậm thiên tai!

tương liên Kiều cùng Đức Mẹ
 nhớ thánh nữ Magdalene *²
 từng hoan lạc bùn. Kiều khác
 Thánh Giu-se hẳn quý sen

sen - bùn, ca dao cấu tứ
 thật chữ trinh Đức Mẹ, Kiều
 Thị Kính, đẹp sen Một Cột
 phẩm hạnh đơn thuần, tin yêu.

T.X.A.

08:21-11:00, 06-10-2023

.....

(*1) “Kính Trông cậy và các câu lạ” của Thiên Chúa giáo (Công giáo): “... Lạ Trái Tim cực thanh cực tịnh Rất Thánh Đức Bà Maria. Cầu cho chúng con. Lạ Ông thánh Giuse là bạn thanh sạch Đức Bà Maria trọn đời đồng trinh. Cầu cho chúng con...”.

(*2) Mary Magdalene từ xa xưa đến gần đây vẫn được nhận thức rằng, bà là một gái điếm hoàn lương, được phong là nữ

thánh, nhưng gần đây lại có thông tin xác minh lại, Mary Magdalene không phải vậy, mà đó là sự lầm lẫn nhân vật này thành nhân vật khác — sự lầm lẫn của Giáo hội Công giáo và đã được Giáo hội cải chính.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3530693240537935/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/06/chuoc-mot-chu-trinh/>

Xem thêm chú thích ở bài “*Cấu tứ ở ca dao sen*” (T.X.A.): Theo Truyện Kiều của Nguyễn Du, từ khi tái hợp, làm lễ cưới thành vợ chồng với Kim Trọng (thời đa thê hợp pháp), Thúy Kiều vẫn không chung xác thịt với Kim Trọng, mặc dù có thể nằm chung giường, biến tình cầm sắt (đàn cầm – đàn sáo: phu thê) thành tình cầm kì (chơi đàn – đánh cờ: bằng hữu), như một cách thủ tiết, tu hành. Đó là cách tu hành, thủ tiết khó nhất, vì trên danh nghĩa chính thức, Thúy Kiều và Kim Trọng đã là vợ chồng, và trong thực tế sống chung một nhà. Về việc Kim và Kiều nằm chung giường như bạn bè, tuyệt đối không mây mưa, Thanh Tâm Tài Nhân viết văn xuôi rõ hơn (“Truyện Kim Vân Kiều”, bản dịch Nguyễn Khắc Hanh và Nguyễn Đức Vân, Nxb. Hải Phòng, 1994, tr.351, 352, 357) — T.X.A. chú thích.

Bạn Luyen Vo Van quý mến!

Nếp đa thê có từ nghìn xưa. Người phụ nữ quen thuộc từ nghìn xưa như thế rồi. Vì vậy, họ không có hoặc không bày tỏ lòng ghen tuông. Lòng ghen tuông nếu có ở người này, người khác cũng bị nếp xưa ấy triệt tiêu ngay trong lòng.

Điều chính ở cách hành xử ấy của Kiều là chứng tỏ bản thân mình không tà dâm, vẫn bản lĩnh kìm chế được cảm xúc, cảm giác tình dục tự nhiên ai cũng có. Với Kiều, trong tình huống lửa gần rơm, rơm đặt vào lửa, rơm cũng không cháy,

thì rất thánh! Kim chế được như vậy là cực kì bản lĩnh. Kiều muốn chứng minh cái bản lĩnh ấy suốt cả quãng đời còn lại chung sống với Kim Trọng.

Pháp môn tu hành Kim – Kiều này thuộc loại khó nhất trong các pháp môn, hơn cả tu hành tại chùa. Đó cũng là pháp môn Đức Mẹ – Thánh Giu-se!

Thế là chuộc hết, kể cả lúc “xăm xăm bằng lối vườn khuya một mình” cho đến “đôi làn nước mắt đôi làn sóng / nửa đám ma chồng nửa tiệc quan” (Tân Đà vịnh Kiều).

Bài 20 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**CHÚT TRÌNH
VANG DANH TÌNH SỬ
Trần Xuân An**

Kiều biết chẳng còn mãi
tài nhạc thơ lưu truyền
lưu truyền cả mệnh bạc
chút trình thành trình nguyên

trình riêng với Kim Trọng
tuổi ba mươi tóc xanh
đến chết trắng huyết mộ
vượt tình sử thơm danh

tình sử vào tiểu thuyết
không kết ở trầm mình
pháp môn tu Đức Mẹ
Kiều muôn đời nguyên trình

Đức Mẹ, pháp môn Thánh
Kiều tu pháp môn Kiều
chỉ Kim, Vân phong thánh

tượng lục bát không râu *.

T.X.A.

15:22-18:35, 08-10-2023

.....

(*) Hình tượng Thúy Kiều trong Truyện Kiều của Nguyễn Du thuộc về vĩnh cửu.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3532029880404271/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/08/chut-trinh-vang-danh-tinh-su/>

Bài 21 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

LẤY KIỀU

Trần Xuân An

đoạn trường Kiều

không phải ở ta *ngoại-tranh-nội-chiến*

đoàn viên Kiều

không phải hậu chiến Việt Nam

lấy Kiều

như tách một câu làm tranh thư pháp

treo vào khung cảnh khác

tôi xin tôi đừng lầm

nhiều người cảm cảnh vận nước

“thanh lâu hai lượt, thanh y hai lần”

nhưng có khi lấy Kiều thành xúc phạm

cốt truyện Tàu, Nguyễn Du đẹp hồn quốc văn.

T.X.A.

06:12-07:45, 12-10-2023

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3534308696843056/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/12/lay-kieu/>

Bài 22 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

TÌNH SỬ

Trần Xuân An

tình sử nước mình

Trương Chi – Mị Nương, cổ tích
 Tiên Dung – Chử Đồng Tử, sử dân gian
 Mị Châu – Trọng Thủy,
 truyền thuyết mất nước
 Phạm Thái – Quỳnh Như,
 thơ phản động thuở nổi hai Đảng?

có mối tình nào thành tình sử nữa chẳng?
 tình sử nào cũng ướt sũng nước mắt
 may nhất là bị vua cha từ, ngờ làm giặc
 vua cha đánh đuổi khỏi thế gian!

qua *Cầu Ý Hệ*, viết “*Đường vào tình sử*”
 với ông, là chuyện tình vào thơ thi nhân
 bi kịch lớn do trời, do đời, ai tự chuốc!
 yên gia thất, Đinh Hùng vào sử văn đàn.

T.X.A.

11:09, 12-10-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3534394620167797/>
<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/12/tinh-su/>

Bài 23 sau tập “Thơ như Phạ lê Đồ”:

GHI LẠI VỀ TRƯỜNG CHÚNG TA

Trần Xuân An

phố huyện Hải Lăng trong kí ức
Mai Khôi trường tiểu học, xa xưa
rời lên nhất cấp, hai niên khoá
học chạy quanh, mìn nắng đạn mưa

quốc lộ cũ, nơi chạm động cát
trở đường đất đỏ lên Mai Đan
ngã ba ấy có trường trung học
bên bệnh viện, như hàng xóm thân

năm đệ thất công lập, sập đổ
Bồ Đề cho mượn học dăm phòng
chờ trường xây mới bên đồng rộng
nơi cặp lấm lem, vở trắng lòng

đệ lục, xe quân sự chạy suốt
đường về Mỹ Thủy bụi bùn đầy
học trò khắp huyện, tinh tươm trắng
dù chiến tranh, tang chế, lệ cay

trường lớp chúng mình thuở ấy đó
tôi vào lại Huế, may còn nhà
Hải Lăng, quê ngụ kè quê ngoại
nhớ bạn, thầy cô, như chẳng xa.

T.X.A.

14-10-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3535831906690735/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/15/ghi-lai-ve-truong-chung-ta/>

TP.HCM., 14-10-2023

*Thân gửi bạn Nguyễn Lạp và Ban biên tập tạp sách kỉ niệm:
Một bài thơ của mình, mới viết.*

Ảnh chụp cô giáo Anh văn Lê Thị Tránh; các bạn (từ trái sang): Lê Văn Hoà, Phạm Bá Nhơn, Nguyễn Giò; và Trần Xuân An.

Ảnh được bấm máy ngày 14-06-2015.

Bài 24 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:
**NHỚ “GIỮA THUỜ CHUYỀN MÙA”
Ở ĐỨC TRỌNG**
Trần Xuân An

bốn mươi năm, về tìm dấu xưa
đương nhiên phai mờ, thay đổi cả
còn chẳng chén ăn trong đất đá
trời nguyên bắp xay, vàng màu trắng

dân đau, vì một chiều sử văn
cháy khát hoà giải lòng thầy giáo
đâu phải chuyện đồng nghiệp, cơm áo
mà Bến Hải hai Khố, hai Miền

không phải nhà kính, núi tu tiên
trường học giữa huyện lỵ hậu chiến
nội tâm ai cũng đau Sông Tuyền
nguy và tặc, đầu loa, đầu cò *¹

bốn mươi tám năm, lành thương chưa?
nhà sử, nhà văn được “Cởi trói”
nhà giáo không còn giáo án tối

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

sự thật sáng rõ, sáng lương tâm?

bảo riêng chuyện Đức Trọng là làm
mà Bến Hải hai Miền, hai Khối
truyện “*Giữa thuở chuyển mùa*”, xa vợ *2
tan sương đầu ngõ, vén mây trời *3

phe thắng, vững bốn tám năm rồi
sợ chi không hoà giải hoà hợp
sự thật – trắng cổ tích trong lớp
Cuội nguyên, nguyên dấu Apollo *4

không rời khỏi trường cũ bao giờ
thôi dạy, vẫn làm thơ, viết sách
ở Quảng Trị, Sài Gòn, xa cách
sách tôi luôn có mặt ở trường

thương thời nhà giáo đỏi là thường
và “*sách giáo khoa là pháp lệnh*”
sử văn bị trói, bút khập khểnh
kê sĩ thôi mà đá tảng đè!

T.X.A.

08:12-10:25, 19-10-2023

.....

(*1) Ngoài đầu cờ, hai bên bờ sông Bến Hải tại hai đầu cầu Hiền Lương, còn có đầu loa phóng thanh, gọi nhau là “nguy” và “tặc”.

(*2) Trần Xuân An, “*Giữa thuở chuyển mùa*”, truyện hồi ức, Nxb. Trẻ, 2014.

(*3) Nguyễn Du, “*Truyện Kiều*” (“*Đoạn trường tân thanh*”): “*Tan sương đầu ngõ, vén mây giữa trời*”.

(*4) Phi thuyền (tàu vũ trụ) Apollo 11 (20-07-1969); phi hành gia đại diện loài người lưu dấu giày đầu tiên trên mặt trăng.

Ngày 20-07 năm ấy, như mọi năm, ở Miền Nam kỉ niệm ngày kí Hiệp định Genève (20-07-1954).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3539027486371177/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/19/nho-giua-thuo-chuyen-mua-o-duc-trong/>

Phụ đính: “Tùng Nghĩa rừng rừng bóng đèn” (2018), trong tập “Danh dự” (01-2019):

TÙNG NGHĨA RỪNG RỪNG BÓNG ĐÈN *
Trần Xuân An

*Tùng Nghĩa mấy khi mưa phùn
mưa ào trắng đất, trời mun tạt vèo
quanh năm thu đông trong veo
nở bao cô gái hồng theo nắng hồng*

*không phải phùn, mưa lá thông
mà sương Prenn, tơ trái lòng gần xa
trắng trên những bậc Gougar
nắng luôn ướt, óng thơ ca, nơi này*

*nhưng khi thác ấy, cũng đây
thành ản dụ, suối tràn, bay bênh bồng
gãy thành thác, lành thành sông
thác là một nhánh đầu Đồng Nai trôi*

*Ức Trai theo nghĩa, trong tôi
lốc bẻ tung, Đa Nhim ngời nhựa tuôn
không phải lối cây, phùn sương
không phải lối Pongour buồn, vọng âm*

*nơi đây lốc chạm, xoáy ngầm
câu quê cũ nói trong tâm mong liền
giao thời, còn gục, sóng nghiêng*

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

tùng buốt sương, thác gãy triền núi non

*tùng Lang Biang chon von
ôm Tùng Nghĩa, mắt xanh non không cùng
thác xuôi Đa Dâng đa dung
cũng là tôi thưở rưng rưng bóng đèn...*

T.X.A.

29 & 30-7-2018 HB18

.....

() Tùng Nghĩa là thị trấn của huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm
Đồng.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2121980331409240/>.

Bài 25 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**HAI LOẠI VĂN CHƯƠNG
GIAO THỜI LỊCH SỬ
Trần Xuân An**

đừng động thời văn, phản biện bút
thơ được treo trong phòng khách sang
nhưng bị kịch giao thời lịch sử
là thơ thấp sáng tận tâm can

thơ chiêu đãi có thể phù phiếm
đọc nhẹ nhàng, lòng cũng nghèo nàn
thời chúng ta ngoại-tranh-nội-chiến
hiểu thơ Phạm Thái, Nguyễn Du chẳng? *1

hai Đảng, ngã ba thời đại, máu
Lý Trần Quán, Ngô Thời Nhậm, xương? *1
lóc, Nguyễn Công Trứ? Bao, hiện tại? *1
tôi hoà giải hậu chiến, xoáy cuồng!

sông Gianh nhạt máu thua Bến Hải
 Thạch Hãn, nhất lịch sử xương tan
 chẳng lẽ kém xa thời phong kiến?
 quyền lực nhìn rộng, thơ được an

sách báo nước ta còn chuyên chính
 hoà giải dân tộc cũng ngoài luồng
 lẽ ra, có loại thơ phòng khách
 phải có thơ phòng đọc "*Vết thương*"*2.

T.X.A.

13:24-16:05, 20-10-2023

.....

(*1) Các kẻ sĩ tiêu biểu cho những khuynh hướng chính trị thời nổi liền hai Đảng hai bờ sông Gianh: Phạm Thái (phù Lê - Trịnh, chống Tây Sơn), Nguyễn Du (hoài Lê, phù Nguyễn), Lý Trần Quán (tự chôn sống, trung với chúa Trịnh), Ngô Thời Nhậm (tức Ngô Thì Nhiệm, phù Tây Sơn), Nguyễn Công Trứ (phù Nguyễn).

(*2) "Văn học vết thương", một thuật ngữ, tương tự "Văn học 'Đoạn trường'".

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3539767629630496/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/20/hai-loai-van-chuong/>

Bài 26 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

TRI ÂN CÁI CÒN ĐỘNG LẠI

Trần Xuân An

làm học trò cũng như thầy giáo
 cố nhiên, phải tuân thủ học trình

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

khi "sách giáo khoa là pháp lệnh"
thì giấu cái nhìn riêng, làm thỉnh

đề cũ: "... Chọn một tác phẩm cổ *¹
phân tích theo tác giả, đồng thời
bằng ý riêng, đánh đổ chủ kiến..."
nhưng "ngươi mới" "phải đạo Đổ" thôi *²

thầy trò lại gặp nhau, ngày hội
ơn dạy văn, cũng ơn học văn
động lại chỉ là phương pháp học
– phép viết, phép đọc – chữ Nhân

làm người, sống có hồn, cõi sống
biểu đạt thành chữ là văn chương
văn học dân gian, văn học cổ...
ba dòng văn mới – ngã ba đường...

sách giáo khoa xưa bị đào thải
thay sách, lại thay sách, mấy lần
phản biện, sàng lọc, *Đổi mới* nữa
đúng sự thật hơn nữa, tri ân.

T.X.A.

Trưa 22-10-2023

.....

(*) Đề triết – văn trước 1975.

(*2) "Phải đạo Đổ" trong thuật ngữ "chủ nghĩa hiện thực phải đạo" (1979) của GS. Hoàng Ngọc Hiến: Rập khuôn Đổ cho hợp pháp.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3540925916181334/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/22/tri-an-cai-con-dong-lai/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 27 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

ĐỨC TRỌNG, 1980-1983

Trần Xuân An

trường huyện phổ thông trung học ấy
chỉ hơn mười lớp, giữa nương ngô
mấy năm nhà giáo, tuổi hai bảy
tôi giảng văn chương bằng nghiệp thơ

kinh nghiệm bút, sâu thêm giáo án
ngoại-tranh-nội-chiến giấu trong tim
quốc ca, "*in máu*", "*mang hồn nước*"
thuở ấy định thay, cờ nín im *¹

Quốc hội gọi ra, nước dậy sóng *¹
nghĩ từ Xô viết, Việt Minh xưa
Điện Biên thắng, tiếc Đổ cờ ngoại
thay quốc ca, thay chằng cả cờ?

thăm nghĩ từ đầu thời cộng sản
mẫu cờ, Xô ép ta và Tàu
ngoại tranh, cờ Mỹ, cờ Xô bức
nhắc ác mộng, hoà giải, hiểu nhau

nội-chiến-ngoại-tranh là thế đó
Liên Xô bành trướng nước, bằng cờ
ngũ cường xâm lược, hai Miền chống *²
Sông Tuyên trong người Việt, chằng mờ

các cụ Việt Minh tự vệ cũ
 vào theo vua, bởi cờ Liên Xô
 quốc ca nay đổi. Quốc kì ngoại
 hi vọng đổi luôn. Độc lập cờ

kẻ sĩ, người dân, phiên thuộc Đổ
 tập trung dân chủ, do bên trên
 Điện Biên Phủ đánh Pháp, toàn thắng
 đành lặng im, anh hùng vẫn hèn

viết phải lách và dạy phải đỡ
 quốc ca, nhớ sót vài câu ca
 cờ Sao, là chính thể xô viết
 sẽ có quốc kì Tổ quốc ta

nhà giáo nghiêm trong khuôn khổ Đổ
 viết thời "*Cởi trói*" không ngoài luồng
 mới đây hoà giải, nhớ trường cũ
 thuở đổi quốc ca, đổi lại bùng.

T.X.A.

10:11-15:23, 26-10-2023

.....

(*1) Thời điểm có nghị quyết thay đổi quốc ca: 12-1980. Tháng 02-1981, triệu tập hội đồng để triển khai nghị quyết ấy. Từ ngày 28-04-1981, các báo đều có đăng thông báo về cuộc thi chọn quốc ca mới, thay thế "Tiến quân ca" (nguồn tham khảo chính: 23-6-1982: [https:// quochoi. vn/ tulieuquochoi/anpham/Pages/anpham.aspx?AnPhamItemID =3350](https://quochoi.vn/tulieuquochoi/anpham/Pages/anpham.aspx?AnPhamItemID=3350)). Tại kì họp thứ 4, Quốc hội khóa 7 ngày 20-12-1982: Cuộc vận động này vẫn tiếp tục, dự kiến đến thời đoạn sau ngày 30-06-1984 (<https:// quochoi. vn/ tulieuquochoi/anpham/Pages/anpham.aspx?AnPhamItemID =3365>).

(*2) Ngũ cường xâm lược: Pháp, Nhật, Nga, Mỹ, Trung đều xâm lược nước ta (thực dân cũ, phát xít cũ, đế quốc mới).

Xem thêm:

Hoà giải dân tộc về những vấn đề trong sử sách
thời 1930-1945-1954-1975-1991:

Tài liệu bút tích đặc biệt: CỤ TRẦN TRỌNG KIM NÓI VỀ
VIỆT MINH

(Thư gửi Hoàng Xuân Hãn năm 1947)

Bài của Nguyễn Đức Toàn

(Trích):

"Sài Gòn, ngày 8 tháng 5, năm 1947

(...)

Tôi vẫn biết việc chống với Pháp chỉ có V.M. mới làm nổi, nhưng vì chỉ tiếc họ quá thiên về chủ-nghĩa cộng-sản quá. Họ chỉ có một mục-đích là thi hành chủ nghĩa của họ, họ dùng đủ phương diện để đưa người ta vào cái chòng [tròng] của họ. Sự hành-động của họ ở bên ta cũng như bọn cộng sản đã dùng ở bên Tàu và ở các nước khác, đều theo một lối đúng nhau như hệt. Họ không cần quốc-gia, không cần đạo-đức, nhưng có nhiều người tin ở nghĩa quốc-gia, thì họ lợi dụng cái nghĩa quốc-gia để đạt cái chủ-nghĩa của họ. Lừa dối xảo-quyệt đủ đường, cho nên người ta dễ mắc lừa lắm.

Nay V.M. đứng vào cái địa-vị chống Pháp, tất là có cái thanh-thế rất mạnh. Nếu họ biết đổi cái thái-độ hung tàn bạo ngược đi, và tìm cách thu dụng các đảng phái khác, để lập thành một khối, không khuynh hướng hẳn về Cộng sản, thì có cơ thành công được, nhưng bảo con chó sói trở nên con cừu, thì có thể được không? Dù sao, đối với việc nước mình, V.M phải chịu cái tiếng 功之首罪之魁 (Công chi thủ tội chi khôi = Công đứng đầu mà tội cũng đứng đầu). Đó là ý kiến riêng của tôi, còn các ông nghĩ thế nào tôi không biết...".

(Hết trích)

Ghi chú: Ông Nguyễn Đức Toàn là người phát hiện và công bố bức thư trên:

"... Trong khi tiếp xúc với văn bản "Nam quốc địa dư chí", tôi phát hiện ra bức thư này nằm giữa tờ bìa ngoài gấp đôi đã bị phết hồ dán kín lại, do thời gian lâu ngày lớp hồ khô đi, trong

lúc kiểm tra văn bản bức thư vô tình rơi ra. Được biết một số sách Hán Nôm có nguồn gốc từ thư viện riêng của gia đình GS. Hoàng Xuân Hãn.

Bức thư này có lẽ đã đến tay cụ Hoàng và được cụ Hoàng dấu kín vào tờ bìa của cuốn Nam quốc địa dư chí, mà sau này được hiến tặng lại cho thư viện...".

·
Nguồn trực tiếp: FB Nguyễn Xuân Diện

<https://www.facebook.com/100008789401804/posts/3182657955370487/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3543505995923326/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/26/duc-trong-1980-1983/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 28 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**ĐIỆN BIÊN PHỦ
BIỆN MINH TẤT THẢY
Trần Xuân An**

nếu không chiến thắng Điện Biên Phủ
thì ngoại tranh ta chuốc máu xương
vàng cổ điển dân tộc khó đỡ
— đồ thơ, giáo án, sách dân thường

những gì đã đổ tôi gìn giữ
nhưng thật trong hoà giải tốt hơn
vàng cổ điển dân tộc, đẹp mãi
Điện Biên Phủ, sử muôn đời son

Bác sai quấy, nóng vội, tàn nhẫn

bù tội, Điện Biên Phủ chiến công
 Nam chẳng lưu vong, tôi xới sử
 để Miền Nam sử không đau lòng

em đừng hỏi tại sao tôi đổ
 thắng Pháp, Điện Biên Phủ trả lời
 Hàn Tín khóc Stalin, nuốt nhục
 thơ nô Xô-viết rụng và rơi *

Liên Xô, Trung Quốc cũng là giặc
 chống cộng, nhân quyền chống, phải không?
 thắng Pháp Điện Biên phiên thuộc Đỏ
 Miền Nam thảm bại vẫn Vàng công

ai thù nội chiến, nhìn toàn cảnh
 bình sọ mười bông — lam, đỏ, vàng
 thua thắng, thắng thua, tràn máu Việt
 hai Miền chống lữ ượng Khố xâm lăng

Điện Biên Phủ, chỉ Điện Biên Phủ
 thắng Pháp, tự nhiên cũng đổ lòng
 tôi khác thời thơ đỏ bán nước
 khóc Stalin lãnh tụ cờ hồng *

Điện Biên Phủ, chiến trường hai Khố
 Pháp đụng Trung xen Mỹ đụng Xô
 Pháp đại bại, sông chia Bến Hải
 công xua Pháp, đỏ Xô giăng cờ...

Điện Biên Phủ, Búa liềm Sao ngoại
 tử sĩ Miền Nam, Vàng quốc gia
 đừng tự ti khi học lịch sử
 trong soi ngoài rọi, thơm sen ta.

T.X.A.

06:11-09:55, 03-11-2023

.....

(*) Xem thơ Tố Hữu, Chế Lan Viên, Huy Cận, Xuân Diệu trên báo Văn Nghệ, số 40, 3-1953:

1953, thơ Chế Lan Viên, Huy Cận, Tố Hữu: Chứng cứ phân hoá Quốc gia – Cộng sản

<https://txawriter.wordpress.com/2021/04/01/1953-tho-che-lan-vien-huy-can/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3548351582105434/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/03/dien-bien-phu-bien-minh-tat-thay/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 29 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

ÁNH SÁNG, MÀU KÍNH

Trần Xuân An

như người thử đứng ở hậu trường
điều khiển ánh sáng màu sân khấu

tự nhiên cũng như thế, nhưng vô tình
ánh ngày, bóng đêm tốt, xấu
rực rỡ, âm u, mờ ảo, tối đen

bạn bước vào tiệm kính mắt
thử nhìn đời bằng nhiều màu khác nhau
ánh sáng trắng trong, trung tính, thật nhất
bao gương mặt son phấn, nhẵn nhàu...

T.X.A.

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

06:56-09:07, 06-11-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3550618325212093/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/anh-sang-mau-kinh/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 30 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**TÔI KHÔNG PHỦ NHẬN
CHỮ NÀO TÔI ĐÃ VIẾT**
Trần Xuân An

mượn mây vẽ trắng, ai chê không thật
nữa là lấy bớt lá che mặt người
gọi người tên khác, địa danh đổi khác
thơ vẫn tôi phản ánh thực chất đời

văn chương hư cấu và phi hư cấu
rất thật hiện thực, hiện thực có tôi
thời nào cũng có hạn chế thời đại
*‘lí thuyết xám, tác phẩm mãi xanh tươi’ **

cây đẹp hoa lá quả, như tác phẩm
thực vật học, như khoa học văn chương
luyện cũng là tác phẩm, là cây cối
khoa học đúng sai, cây xanh luôn luôn.

T.X.A.

13:12-14:40, 07-11-2023

.....

(*) Theo câu nói nổi tiếng của Goethe: "*Mọi lí thuyết đều màu xám, còn cây đời mãi mãi xanh tươi*".

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3550743298532929/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/toi-khong-phu-nhan-chu-nao-toi-da-viet/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 31 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

**SINH NHẬT,
CÂU HỎI TRIẾT HỌC HIỆN SINH,
VÀ GIỖ KỊ**
Trần Xuân An

gần đây, sinh con theo ý muốn
vẫn nương theo quy luật đất trời
nhưng thời không xưa lắm
ai cũng tự nhiên bẩm thụ, chào đời
như cổ kim, mọi động vật sinh sôi

triết học hiện sinh, có một dấu hỏi
ném ra, nghe, kinh hoàng, rùng rờ
*"con người không tự do chọn lựa
khi tượng hình, sinh ra làm người"*
định mệnh, quy luật tự nhiên thôi

vinh hạnh làm người phải sống ra người
loài người tạo ra nền văn minh cao quý
từ quy luật tự nhiên, hiểu rõ, không ảo mị
chín chữ cù lao, ngày càng thật người *
sinh nhật – chào đời,

tổng kết đời người – giỗ kị.

T.X.A.

07:39-09:45, 10-11-2023

.....

(*) Theo kiến thức về chữ hiếu từ cổ xưa, người con cần thấu hiểu chín chữ cù lao (cù: vất vả; lao: khó nhọc), thể hiện công ơn cha mẹ, gồm: 1)~ Sinh: Cha mẹ đẻ ra con. 2)~ Cúc: Nâng đỡ con. 3)~ Phũ: Vỗ về, vuốt ve con. 4)~ Súc: Bú mớm, cho con ăn. 5)~ Trưỡng: Nuôi dưỡng thể xác cho con lớn lên. 6)~ Dục: Giáo dục con về tinh thần. 7)~ Cố: Trông nom con (xem, nhìn, ngắm). 8)~ Phục: Quán quýt, săn sóc con không rời tay. 9)~ Phúc: Ấm lòng, gìn giữ, lo cho con đầy đủ, sợ con bị người khác ăn hiếp. Nguồn: phatgiao . org.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3552291785044747/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/10/sinh-nhat-cau-hoi-triet-hoc-hien-sinh-va-gio-ki/>

Bài 32 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

HOA DẺ, LÁ TRẮC BÀ

Trần Xuân An

rú xanh cây, động trắng cát
 hoa dẻ ản đầu, vàng thơm
 lối cát mòn trường đi học
 hương vương sáng nam, chiều nằm

bạn hái tặng người kẻ chợ
 ướp vào vở trắng học trò
 cả lớp có ngày hoa ngát
 thơm luôn phấn bảng thầy cô

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

(bông "trù trè" là hoa "dẻ"
ai hỏi, mở vở cho xem
tên hoa, nào ai định nghĩa
như "xoài" vườn, "bưởi" bên thềm)

học trò kẻ chợ trao lại
trắc bá diệp – "lá thuộc bài" *
cũng dính chung trang vở trắng
nhiều năm sau, nhớ nhau hoài

hoa dẻ như ca dao đẹp
như gói nắng vào khăn tay
hai đoá rủ tua lục bát
thuộc bài ngoài lớp, còn đây!

T.X.A.

06:32-10:10, 12-11-2023

.....

(*) Lá trắc bá (trắc bá diệp) còn có tên rất phổ thông là lá thuộc bài.

(Gửi đăng "Tình Quê" Tết Nguyên đán 2024)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3553511978256061/>

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/16/hoa-de-la-trac-ba/>

Phụ đính:

"ĐÁ KIA CŨNG ĐỔ BÒ HÔI..." *¹

Trần Xuân An

"Truyện Phan Trần" cổ xưa

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

không phải về Thạch Hãn *¹
 mềm lòng nhớ, sông Mồ hôi Đá rấn
 buốt bỏng yêu đương bất chấp nắng mưa

có khi đá cản, xé lụa sông tơ trắng
 và thác ghềnh thử thách thơ tình đưa
 khăn tay em, giấy học trò anh mặt
 nét nghĩa thêm, đầu nặng đò đưa *²

gia phong như chùa, mõ chuông sâu lắng
 em như ni cô Diệu Thường, may song thưa
 anh làm Phan sinh, nước tràn bờ lắng mạn
 chôn thân đá đứng, mồ hôi lạnh bốn mùa

đâu chỉ ướt áo mai, quần chiều vo xắn
 mồ hôi nhân mùa vàng, sau cây bừa
 đâu chỉ Mồ hôi Đá, trong bom rơi đạn bắn
 Thạch Hãn còn là men yêu say sưa.

T.X.A.

15:12-16:45, 21-05-2022

.....

(*1) ~ Hai câu thơ trong truyện nô-m lục bát “Phan Trần”, về hai nhân vật Kiều Liên (Diệu Thường) và Phan Tất Chánh (Phan sinh). Yêu đương trong nghịch cảnh, nên sầu não đến mức đá kia cũng đổ mồ hôi huống chi là họ:

“Lại thêm sầu não đứng ngời,
 Đá kia cũng đổ mồ-hôi lợ ngời!”

(*2) ~ Thạch Hãn (石 Thạch 捍 Hãn 江 giang), sông có đá chặn giữa dòng, hoặc sông có thành rào đá bảo vệ. Nguyên nghĩa là vậy, nhưng thường được hiểu thêm (thêm nghĩa ngoài văn tự chính thức) là đá chặn dòng chảy của nước cũng đổ mồ hôi (hãn 汗 là mồ hôi), thành sông Mồ hôi Đá (âm Hán Việt cũng là Thạch Hãn). Đập Trám, công trình thủy nông hiện nay, cũng đổ mồ hôi để giữ và điều tiết nước sông nhằm phục vụ nông nghiệp. Như vậy càng phong phú thêm ý nghĩa tên sông.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3162343674039562/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 33 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

VẤN NẠN VỀ GIẢ

Trần Xuân An

Đặng Trần Côn là thi sĩ đàn ông
Nguyễn Gia Thiều là thi sĩ đàn ông
Nguyễn Du là thi sĩ đàn ông

Chinh phụ ngâm, giọng nữ
Cung oán ngâm, giọng nữ
Đoạn trường tân thanh, giọng chính nữ

ba tác gia lớn nhất Việt Nam
ba tác phẩm lớn nhất Việt Nam
đâu phải người giả, đồ giả

sự thể cổ kim, thử nghĩ, trầm ngâm
hư cấu, viết thay nhân vật khắc hoạ
hướng ngoại cảnh – hướng nội tâm

khắc sâu trên giấy, trên mạng, trên đá
qua nhà xuất bản, tự xuất bản, đâu là
người đọc khắp thế giới, chứng nhân.

T.X.A.

09:17-10:58, 13-11-2023

Xem lại bài 10)~ THƠ HƯỚNG NGOẠI (20-09-2023):

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520612341546025/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3554204141520178/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/13/van-nan-ve-gia/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 34 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

GIAO THỜI, THUỞ BẢN LỀ

Trần Xuân An

thuở giao thời, đôi mắt rõ hai Miền
“bung ra”, “chủ nghĩa hiện thực phải đạo” *1
 năm năm dạy học, núi sông ngậm lốc bão
 đổi quốc ca, động quốc kì Liên Xô

nhưng lâu rồi, biếm hoạ Bến Hải nổi hai bờ
 Mao Nix bắt tay, đập lưng Việt hai phía *2
 đến đạn mìn biên giới cùng chủ nghĩa
 trước thời dạy học, rồi đồn dập đồng thời

đồ thống nhất, rời đại học, vào đời
“giáo khoa là pháp lệnh”, “phải đạo Đổ”
 nửa đổ thật lòng, nửa sợ, *“im lặng đáng sợ”* *3
“Giữa thuở chuyển mùa”, cầu Ý Hệ đầu riêng!

thời Miền Nam thất thế, mất nhân quyền
 người vượt biên vì đói, vì bị bôi nhọ “ngụy”
 bài hát *“Quán bên đường”,* nghe buồn quy *4
 tôi chống giặc Tàu trong ngũ cường, lại tươi

sinh viên, thầy giáo, thuở bản lẻ, giao thời
những cụm từ khoá đã thuộc về lịch sử
có “đổi quốc ca”, “động quốc kì Liên Xô”, uất ức
đau tâm sự người già trong tuổi trẻ tôi

người ở Miền Nam chống ngũ cường lâu rồi
đâu có tội với Tổ quốc, vì được tự do chính kiến
từ thuở bản lẻ, giao thời, dài hậu chiến
sợ động Búa liềm Sao, cả khi Liên Xô không còn?

T.X.A.

07:07-10:15, 15-11-2023

.....

(*1) “Bung ra”, từ ngữ trong một Nghị quyết (1979), sau thời
ngăn sông cấm chợ. Nguyễn Minh Châu, “Viết về chiến
tranh”, Văn Nghệ Quân Đội, 11-1978; Hoàng Ngọc Hiến, “Về
một đặc điểm của văn học nghệ thuật ở ta trong giai đoạn
vừa qua”, tuần báo Văn Nghệ, số 23 ra ngày 9 tháng 6 năm
1979: “Chủ nghĩa hiện thực ‘phải đạo”.

(*2) Tranh của họa sĩ Choé (1972).

(*3) Cụm từ “im lặng đáng sợ” thời “Cởi trói” cho trí thức,
văn nghệ sĩ (1987).

(*4) Nhạc Phạm Duy, thơ Trang Thế Hy.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3555312841409308/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/15/giao-thoi-thuo-ban-le/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 35 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

NHU “CON VOI” CỦA MROZEK *
Trần Xuân An

văn sử tuyên truyền ngoài Bắc Đổ
 đưa vào Nam thuở cờ Vàng rơi
 giáo khoa trích giảng dội lên báo
 như truyện *Voi* cao su xẹp hơi *

văn sử có nhiều *Voi* giả dối
 tự văn sử xẹp sử văn rồi
 tôi cầm phấn, bút thơ văn sử
 hơn kết truyện, đành giáo án rồi! *

giữ bút để hoà giải — sự thật
 dân thôi ác cảm sử và văn
 quốc kì Xô viết là *Voi* giả
 cờ Đổ chỉ cờ chính thể chẳng!

viết đở những gì còn khả dĩ
 những gì không thể đở thì im
 rồi Hiền Lương, Thạch Hãn hoà giải
 phá thể lưu vong giữa gọng kim.

T.X.A.

07:45-09:35, 17-11-2023

.....

(*) “*Con voi*”, một truyện ngắn trào phúng của S. Mrozek
 (nhà văn Ba Lan, 1930-2013): [https:// nguoihanoi. vn/con-
 voi-truyen-ngan-cua-s-mrozek-9576.html](https://nguoihanoi.vn/con-voi-truyen-ngan-cua-s-mrozek-9576.html)

[https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/355
 6627367944522/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3556627367944522/)

[https://txawriter.wordpress.com/2023/11/17/nhu-con-
 voi-cua-mrozek/](https://txawriter.wordpress.com/2023/11/17/nhu-con-voi-cua-mrozek/)

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 36 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

VĂN ĐƯỜNG SỬ VĂN

Trần Xuân An

học ban văn – ngoại ngữ, từ nhỏ *1
hai bảy tuổi, thôi dạy, bỏ trường
văn – sử, năm mười năm, vẫn viết *2
một chồng đầu sách, chỉ không lương.

T.X.A.

trưa 18-11-2023

.....

(*1) Ban văn chương – sinh ngữ C (ba lớp đệ nhị cấp 10, 11, 12).

(*2) Năm mươi hai năm: 1971-2023... Và còn viết nữa.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3557329761207616/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/18/van-duong-su-van/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 37 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

NHỚ TRƯỜNG XƯA, CHƯƠNG BA DÒNG VĂN HỌC

Trần Xuân An

lãng mạn là một mặt cõi đời
 mặt kia, hiện thực phê phán
 lật đổ hết, theo Xô viết, là cách mạng
 xưa tôi giảng thế đó, ở lớp tú tài

bấy giờ, ngôn từ giáo khoa giảng bài
 nhưng nội dung một chương vẫn vậy
 tôi, "*lao động tiên tiến xuất sắc*" đây
 lúc này, bốn mươi năm sau, nhớ về

lãng mạn, phê phán hết dài hôn mê
 hết độc quyền cách mạng Xô viết đó
 (cách mạng đỏ thành lãng mạn đỏ)
 "*Cởi trói*" lâu rồi, sống lại hai dòng kia

lại thấy rất trang trọng tấm giấy bì
 kính mời "*thầy Trần Xuân An*" dự lễ hội
 sáu mươi năm Đức Trọng sáng chói
 cảm động, tôi làm thơ bối cảnh một thời

hiện thực trung thực, bút tôi
 được "cởi trói", được mơ ước và xói lật
 "*nhìn thẳng sự thật, nói đúng sự thật*"
 cùng lễ hội huy hoàng, phim lịch sử trường

đều có mặt trái mọi tấm huân chương
 chùm thơ tôi viết về bối cảnh thật
 ai lãng mạn đỏ, tôi hiện thực đỏ, xói lật
 còn dòng cách mạng đỏ ở diễn văn

học trò bậc tú tài thuở ấy có về chăng?
 các em có ai chạnh nhớ bài tôi giảng
 bây giờ đồng hành dòng cách mạng
 — lễ hội bùng sáng

facebook thơ tôi dưới gốc thông,
hiện thực về bối cảnh xưa...

như đất trời có gió, có nắng, có mưa
như văn chương nhiều dòng là quy luật
"nhìn thẳng sự thật, nói đúng sự thật"
đổi mới tư duy, đồng hành cùng nhau.

T.X.A.

08:01-10:01, 19-11-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3557838877823371/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/19/nho-truong-xua-chuong-ba-dong-van-hoc/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 38 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

THUỞ TÚ TÀI ĐÀ NẰNG

Trần Xuân An

~ tặng bạn cùng lớp Phạm Hồng Thắng ~

xanh hồi tưởng, ấn tượng xanh
xanh núi đèo, bán đảo quanh phố phường
cuối trung học, biếc yêu thương
lục dương bãi biển, lam đường bờ sông

nơi đó có còn xanh không
xanh tu từ tóc, xanh lòng, mắt xanh?
kỉ niệm lưu giữ, để dành
tuổi xanh trong sáng, ngọt lành cho nhau

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

những gì xanh nhất là đâu?
 bao trang vở trắng, chữ màu mực xanh
 "Chinh phụ ngâm" buồn chiến tranh *
 mừng giai phẩm lớp ngữ thanh bình trời

trường Phan Châu Trinh trong tôi
 xanh lá núi, xanh sóng khơi, bốn bề
 Đà Nẵng xanh lớp bạn bè
 xanh huyện đảo không ngủ mê mắt nhìn.

T.X.A.

23 & 24-11-2023

.....

(*) Bài phê bình cảm nhận "*Tôi và nàng chinh phụ xa xưa*" của Trần Xuân An, trong Giai phẩm Tết lớp 12C, Trung học Phan Châu Trinh, Đà Nẵng, niên khoá 1973-1974.

(Gửi tập san Khoá 1967-1974 Trung học Phan Châu Trinh, Đà Nẵng).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3560310677576191/>

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/thuo-tu-tai-da-nang/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 39 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

**HOÀ THƯƠNG,
 CON NGƯỜI CHÂN TU**
 Trần Xuân An

tình yêu đương đôi lứa
 trong thơ vị thiền sư
 võ trán, trán ngã giữa
 ngài đã phạm giới tu?

từ nghìn xưa nghìn xử
 thơ cao tăng, đến nay
 duy nhất ngài lạ quá
 yêu, thời cuộc, đong đầy

tuổi tu như gỗ lũa
 bền đẹp đức cao tăng
 thơ lành như gạo lúa
 thi sĩ giữa thường hằng

ngài nhập thân ánh lửa
 hoằng pháp, yêu thế nào
 tu hành là tự bủa
 tim chỉ rung chiêm bao

không phải tu một nửa
 một nửa vẫn phạm trần!
 giữ giới đúng nguyện hứa
 vẫn thi nhân, công dân

yêu nàng thơ, đóng cửa
 tim đập chỉ trong thơ
 yêu nước, kiêu muôn thửa
 án tử vì tự do

thơ tình, đâu tự rủa
 tu, giới tính vẫn còn
 bị chuyên chính, chọn lựa
 tu, không quên nước non

ai nghi ngờ chi nữa
 ngài trọn vẹn tính người
 hồ sơ trong trắng lựa
 đến viên tịch trắng ngời.

T.X.A.

13:12-15:00, 25-11-2023

(ngày tắm liệm di thể thiền sư Tuệ Sỹ)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3561379780802614/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/26/hoa-thuong-con-nguoi-chan-tu/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 40 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

GIỚI TÍNH TRONG THƠ THIỀN SƯ

Trần Xuân An

thơ ngài rung cảm yêu đương?
 hay “anh”, “em”, chỉ mến thương, tôi làm?
 thơ ngài bày tỏ đáy tâm
 hồn nhiên thế đó, rộng tầm sách in!

mặc thị phi, tin, không tin
 vương, không vương lụy, cái nhìn giữ trong
 thoáng hoa, vào lại thiền phòng
 còn giới tính nhưng như không là thiền

hay ngài thiện hoá tình duyên?
 yêu đương lành, yêu đương hiền thế nhân
 giữa thời đục tính trần lan

thơ tình cứu độ trần gian pha thiền *¹

thơ tình, hư cấu niềm riêng
viết nhập thân, mong cõi phiền thăng hoa
thơ nhập thế không cà sa
không thuyết giáo mà chan hoà, giới nghiêm *².

T.X.A.

07:01-09:34, 26-11-2023

(ngày thứ hai tằm liệm di thể hoà thượng Tuệ Sỹ)

.....

(*1) Xin thưa rõ, tôi không muốn đề cập đến vấn đề tế nhị này. Tuy nhiên, biểu hiện xúc cảm giới tính thể hiện thành thơ tình nam nữ trong thơ thiền sư Tuệ Sỹ là có thật. Điều này bất kì ai cũng có thể thấy rõ khi đọc thơ của ngài. Cũng đã có vài nhà văn viết về khía cạnh này, nhưng tính thuyết phục chưa cao. Tôi mạnh dạn góp phần phân tích cho thật thấu đáo. Theo tôi, thiền sư với công phu tu tập cao dày, nhưng vẫn là con người, và hễ là con người thì còn cảm xúc giới tính, nhất là ở độ tuổi chưa già. Ngài có thể đã thể hiện trong bản thảo thơ. Hoặc, không phải thế mà chỉ là hư cấu — hư cấu hoàn toàn. Nhưng một khi thơ ấy đã công bố thì có mục đích khác. Đối với thiền sư, mục đích công bố là để góp phần giáo hoá.

(*2) Giới nghiêm: giữ giới răn nghiêm túc. Hoặc, giới hương: *“Hương thơm của giới hạnh, cũng như hương thơm của đạo đức”* (theo từ điển Phật học): *không thuyết giáo mà chan hoà giới hương.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3561836130756979/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/26/gioi-tinh-trong-tho-thien-su/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

THƠ TUỆ SỸ:
 Bài NHỚ DƯƠNG CẦM

Tự hôm nào suối tóc ngọt lời ca
 Tay em rung trên những phím lụa ngà
 Thôi huyền tượng xô người theo cát bụi
 Vùng đất đỏ bàn chân ai bối rối
 Đạp cung đàn sương ứa đọng vành môi
 Đường xanh xanh phơn phớt nụ ai cười
 Như tơ liễu ngại ngừng lay nắng nhạt
 Lời tiễn biệt nói gì sau tiếng hát
 Hỏi phương nào cho nguyện ước Trường Sơn
 Lời em ca phong kín nhụy hoa hờn
 Anh trĩu nặng núi rừng trong đáy mắt
 Mờ phố thị những chiều hôn suối tóc
 Bóng ai ngồi so phím lụa đàn xưa

T.S.

(Nguồn: Tuệ Sỹ, “Giấc mơ Trường Sơn”, An Tiêm xuất bản, California, 2002 — thivien.net)

Bài 41 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:
BỐI CẢNH VĂN HỌC ĐOẠN TRƯỜNG
Trần Xuân An

Thạch Hãn giao thời, biên giới nổ
 quốc ca thay, động cờ Liên Xô
 án sư Phật giáo mức tàn khốc *1
 Đổ bại Chiến tranh Lạnh đến giờ

lịch sử, nhìn riêng văn học sử
 nói Gianh, phân hoá như thời ta *2
 ngẫu nhiên thầy Tuệ Sỹ viên tịch
 Bến Hải “Đoạn trường” mạng mở ra!

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

thầy Tuệ Sỹ — nhân vật lịch sử
chiến tranh ý hệ, thư ra Trung *1
máu xương sự thật, thơ thầy viết
thương mấy phe, văn học sử chung

văn học sử Gianh và Bến Hải
ngẫm Gianh, thấy Bến Hải gần đây
sao che bối cảnh, lấp nhân vật
“*Liệt truyện*”, cao tăng, vẫn chép dày

bối cảnh chiến tranh và hậu chiến
thơ tôi, “*Câu Ý Hệ*” – Hiền Lương
tiền đưa thầy Tuệ Sỹ vào sử
lịch sử Miền Nam không thăm thương!

Bến Hải, bản lẻ đôi – Thạch Hãn
chiến tranh Á Đổ đến tan Xô
bão bùng lịch sử mọi thân phận
đứng giữa, tôi hoà giải mấy bờ...

T.X.A.

09:01-10:10, 27-11-2023

.....

(*1) Xem hai trích đoạn bên dưới về tiểu sử thiền sư Tuệ Sỹ và thư thiền sư Tuệ Sỹ gửi các tăng sinh Thừa Thiên – Huế, ghi ngày 28-10-2003.

(*2) Xem bài thơ “*Hai loại văn chương giao thời lịch sử*” của Trần Xuân An, viết ngày 20-10-2023.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3562511467356112/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/27/boi-canhh-van-hoc-doan-truong/>

Xem lại:

Bài 25 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

HAI LOẠI VĂN CHƯƠNG

GIAO THỜI LỊCH SỬ

Trần Xuân An

đừng động thời văn, phản biện bút
thơ được treo trong phòng khách sang
nhưng bị kịch giao thời lịch sử
là thơ thấp sáng tận tâm can

thơ chiêu đãi có thể phù phiếm
đọc nhẹ nhàng, lòng cũng nghèo nàn
thời chúng ta ngoại-tranh-nội-chiến
hiểu thơ Phạm Thái, Nguyễn Du chẳng? *

hai Đảng, ngã ba thời đại, máu
Lý Trần Quán, Ngô Thời Nhậm, xương? *
lóc, Nguyễn Công Trứ? Bảo, hiện tại? *
tôi hoà giải hậu chiến, xoáy cuồng!

sông Gianh nhạt máu thua Bến Hải
Thạch Hãn, nhất lịch sử xương tan
chẳng lẽ kém xa thời phong kiến?
quyền lực nhìn rộng, thơ được an

sách báo nước ta còn chuyên chính
hoà giải dân tộc cũng ngoài luồng
lẽ ra, có loại thơ phòng khách
phải có thơ phòng đọc “Vết thương” *.

T.X.A.

13:24-16:05, 20-10-2023

.....

(*) ~ Các kẻ sĩ tiêu biểu cho những khuynh hướng chính trị
thời nối liền hai Đảng, hai bờ sông Gianh: Phạm Thái (phù
Lê – Trịnh, chống Tây Sơn), Nguyễn Du (hoài Lê, phù

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Nguyễn), Lý Trần Quán (tự chôn sống, trung với chúa Trịnh), Ngô Thời Nhiệm (tức Ngô Thì Nhiệm, phù Tây Sơn), Nguyễn Công Trứ (phù Nguyễn). ~ “Văn học vết thương”, một thuật ngữ, tương tự “Văn học ‘Đoạn trường’”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3539767629630496/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

——- o0o0o ——-

1)~ TRÍCH TIỂU SỬ THIÊN SƯ TUỆ SỸ (tuesy. net):

(...)

“1975

Ẩn cư tại Vạn Giã

Sau ngày 30/4/1975, Phật học viện Trung phần bị buộc đóng cửa. Thầy đã lui về ẩn cư tại một miếng rẫy chùa ở ven rừng Vạn Giã, cách Nha Trang 60 cây số.

1977

Lánh nạn tại chùa Tập Thành, Sài Gòn

Năm 1977, Thầy trở về Sài Gòn, lánh nạn tại chùa Tập Thành, quận Bình Thạnh.

1978-1981

Bắt giam lần 1, tù “cải tạo”

Đầu năm 1978, Đại đức Tuệ Sỹ bị nhà cầm quyền Việt Nam bắt giam với tội danh “cư trú bất hợp pháp”. Thầy bị nhà cầm quyền bỏ tù hơn 3 năm.

1982

Thọ Cụ túc giới

Thầy thọ Cụ túc giới tại Tu viện Quảng Hương Già Lam vào năm 1982.

1/4/1984

Bắt giam lần 2

Ngày 1/4/1984, nhà cầm quyền Việt Nam bố ráp nhiều cơ sở Phật giáo, bắt Đại đức Tuệ Sỹ, Đại đức Trí Siêu (Giáo sư Lê Mạnh Thát) cùng nhiều vị tăng ni khác, với những cáo buộc các tăng ni hoạt động “lật đổ chính quyền”.

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

1/10/1988

Tuyên án tử hình

Sau 4 năm giam giữ, ngày 28/9/1988, Tòa án Nhân dân Thành phố HCM mở phiên tòa xét xử các vị tăng ni với tội danh cáo buộc “tổ chức Lực Lượng Việt Nam Tự Do lật đổ chính quyền.” Ngày 1/10/1988 Tòa án Cộng sản tuyên án tử hình hai Đại đức Tuệ Sỹ và Trí Siêu và những án tù nhiều năm với các vị tăng ni khác.

Cương quyết không xin ân xá, Đại đức Tuệ Sỹ tuyên bố “Lập trường của chúng tôi là lập trường của Phật giáo và Đại khối Dân tộc.” Đại đức Trí Siêu đã khẳng định trước tòa “Chúng tôi tranh đấu cho Tự do, Nhân quyền, cho cơm no áo ấm của đồng bào. Chúng tôi không cần xin một sự khoan hồng nào cả.”

1988

Giảm án xuống 20 năm tù

Sau nhiều cuộc vận động và áp lực từ các tổ chức Phật giáo, cộng đồng tại hải ngoại và các tổ chức nhân quyền quốc tế như Amnesty International, vào tháng 11 năm 1988, nhà nước Việt Nam đã giảm bản án tử hình của hai Đại đức Tuệ Sỹ và Trí Siêu thành án tù 20 năm.

1998

Được trao giải Nhân quyền Hellmann-Hamett Award

Ngày 3/8/1998, tổ chức Human Rights Watch đã trao tặng giải thưởng về nhân quyền Hellmann-Hamett Award cho Đại đức Tuệ Sỹ và 7 nhân vật khác từ Việt Nam, gồm Đại đức Thích Trí Siêu, các nhà văn Hoàng Tiến, Lữ Phương, Nguyễn Ngọc Tần, Phạm Thái Thủy và 2 nhân vật khác được giấu tên.

1/9/1998

Trả tự do sau 14 năm giam giữ

Ngày 1/9/1998, Đại đức Tuệ Sỹ được thả tự do từ trại Ba Sao, Nam Hà.

Trước khi trả tự do, công an ra điều kiện buộc Thầy phải ký vào đơn xin khoan hồng gửi Chủ tịch nước Trần Đức Lương. Thầy từ chối và nói “Chúng tôi đã không công nhận giá trị của phiên tòa này, tính pháp lý của bản án này, các ông không có quyền giam giữ chúng tôi thì sao lại có quyền khoan hồng hay ân xá chúng tôi?” Sau đó Thầy bắt đầu

tuyệt thực. Sau 14 ngày tuyệt thực, nhà cầm quyền Việt Nam đã buộc phải trả tự do cho Thầy”.

(...)

2)~ TRÍCH THƯ NGŨ:

Thư gửi các tăng sinh Thừa Thiên – Huế (nhân đọc thư của tăng sinh dâng Hòa thượng Thiện Hạnh)

Thiền sư TUỆ SỸ

“... Thế hệ của thầy, những thanh niên trang lứa được nuôi dưỡng để đưa vào chiến trường của cuộc chiến tranh ý thức hệ, được giáo dục để biết hận thù giai cấp. Nhưng may thay, dòng suối Từ vẫn âm thầm tuôn chảy, để xoa dịu những đau thương mất mát; để hàn gắn những đổ vỡ điêu tàn của dân tộc...”.

T.S.

Quảng hương Già lam, PL. 2547 (ngày 28-10-2003)

Bài 42 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

LƯ NHANG, CÁT TRẮNG

Trần Xuân An

cát trắng như cát quê hương
nhiều bao nhỏ nhỏ, góc đường ngã tư
mẹ mua về thay cát lư
cắm nhang, hương thấp như từ ngoài quê

thay cát khi Tết sắp về
bình thường, sao vẫn cứ nghe se lòng
bàn thiên, cát mới. bàn trong
lư nhang thờ mẹ điện hồng, ít thay

cuối năm, cuối tháng, cuối ngày
mai vàng phòng khách, hương bay lam trời
cát trắng vào thơ con rồi
dù nhang điện, kí ức ngời chân nhang

giấy thơ trắng cát rú làng
 hoa xương rồng trắng, trầm vàng, tím sim
 chữ xanh lá, xanh tiếng chim
 cuộn chân nhang điện, dáng tim lư đồng

— lư đồng như trái-tim-không
 giấy thơ thay cát cuộn vòng chân nhang
 giấy thơ trắng sắc cát làng
 lư đồng như trái tim đàn cháu con.

T.X.A.

29-11-2023

(Gửi tạp chí Văn Nghệ TP.HCM.)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3564017647205494/>

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/lu-nhang-cat-trang/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 43 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

HOÀ GIẢI, MẪU CHÓT Ở LÁ CỜ
Trần Xuân An

dải cờ sắc máu đứng đầu Khối Đỏ
 và đứng đầu Khối chống Đỏ
 là dải cờ bạch tinh
 ác mộng
 ma đỏ, quỷ trắng hai bên đê chệt
 tuổi trẻ Việt Nam mình
 mê sảng, vùng dậy, phản chiến

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

khát vọng hoà bình

phản chiến là chống ngoại tranh
– chiến tranh hai Khối
khát vọng hoà bình là không nội chiến
– hai Miền sống yên

ác mộng
vượt thoát, mê sảng chạy vấp hư vô

đó là tứ thơ đăng trên Đất Vàng
màu vàng đất, đất vàng màu da
tập san bút nhóm thời trung học

từ cơn ác mộng
vượt thoát, mê sảng chạy vấp hư vô
ngả xuống thơ yêu đương mơ tưởng
ngả xuống chủ nghĩa hoà bình
*"muốn hoà bình
phải có một phe thua"*
xu thế Sài Gòn bại
thả cho Điện Biên Phủ thắng
hoà bình dưới Búa liềm Sao Liên Xô

hoà bình phiên thuộc Liên Xô Đỏ
vẫn quý trọng cờ Vàng
ba sọc đỏ Hồng Hương Cờu
ba thanh gươm
quốc kì thuần Việt
cờ Vàng và các biển thẻ cờ Vàng
đánh Pháp từ Đà Nẵng đến Tân Sở
suốt thời Cần vương...
kể cả thời bị "bảo hộ", lệ thuộc
thời cùng Mỹ trục xuất Pháp
hoàn toàn không giống cờ giặc Pháp

hoàn toàn không giống cờ giặc Nhật
 hoàn toàn không giống cờ giặc Mỹ
 hoàn toàn khác cờ giặc Liên Xô
 hoàn toàn khác cờ giặc Trung Quốc
 quốc kì triều Nguyễn sắc Vàng
 đến ngày rơi dưới thềm Dinh Độc Lập
 rồi khoa học lịch sử sẽ minh oan

tôi không gọi cờ đỏ Sao vàng
 (thuộc chính thể Búa liềm Sao)
 là quốc kì – cờ Tổ quốc
 mặc dù vẫn tôn trọng
 treo trong các ngày lễ
 mà gọi là cờ chính thể cộng sản
 như từ 1945 phe Quốc gia đã gọi
 họ bảo
 gọi cờ đỏ Sao vàng là cờ Tổ quốc
 có nghĩa là bán nước cho Liên Xô
 là bán nước cho nguy Trung Quốc Đỏ
 là phản quốc, phản Tổ quốc Việt Nam

tôi hận thù giặc Pháp
 cướp nước trăm năm
 nên kính trọng
 chiến công Điện Biên Phủ
 bao người còn bần khổ
 cờ Đỏ tam vô
 họ giấu quốc kì Vàng quốc gia
 trong ngực
 vượt biển, vượt biên

tôi điều hoà mâu thuẫn lịch sử
 tôi điều hoà mâu thuẫn lòng mình
 như mới đây tôi hỏi ức viết:
"viết phải lách và dạy phải đổ

*quốc ca, nhớ sót vài câu ca
cờ Sao, là chính thể xô viết
sẽ có quốc kì Tổ quốc ta"*

hoà giải dân tộc
là độc lập, tự do
là hạnh phúc
hoà giải dân tộc
là nói thật về sự thật
chung quy là lá cờ
bản chất ở lá cờ

Việt Nam mình
tự hào văn hiến, nhân hậu
không thể không hoà giải
sau cuộc ngoại-tranh-nội-chiến
chúng ta bị nô dịch đến bao giờ!

ngoại-tranh-nội-chiến là thảm hoạ
hoà giải dân tộc là hồng phúc.

T.X.A.

sáng 05-12-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3567220943551831/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/05/hoa-giai-mau-chot-la-la-co/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 44 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

RỪA NHỤC CHO TỔ QUỐC

Trần Xuân An

thời nổi hai Miền toàn cờ đỏ
 thơ nửa vui nửa buồn đủ tù tội, đời tàn
 Búa liềm Sao Liên Xô, nay động thấu
 nhờ "Cờí tróí", mạng khắp thế gian

rửa nhục Tổ quốc mình thế đó
 (nhục chào cờ là quốc kì Liên Xô!)
 thơ này, mới đăng được ở Facebook
 vẫn ơn nửa Điện Biên Phủ, nửa Bác Hồ

đánh Pháp, sa vào ngoại-tranh-nội-chiến
 phe Vàng chống Đỏ Búa liềm Sao Liên Xô
 Việt cộng ở Nam, ở Bắc đều thành giặc ngoại *
 sử học phân giải thế đó, không mập mờ

thế nước thuở bấy giờ, khuấy đảo máu
 cờí ách Pháp phải chịu ách Liên Xô!
 (Trung Quốc cũng Búa liềm Sao nguy Đỏ)
 kể tục là hoà giải, rửa nhục, đổi mới cờ

bốn tám năm hay ba hai năm hậu chiến
 cũng đã quá lâu, vững chính quyền rồi
"nhìn thẳng sự thật, nói đúng sự thật"
 chào cờ Búa liềm Sao Liên Xô là tôi đòi

Trần Trọng Kim viết, Cộng sản là tôn giáo
 Đế quốc Đỏ chuyên chính để nô dịch thối
 rạch ròi, đừng vin quốc kì các nước quốc giáo
 thần quyền, thế quyền sóng đôi từ lâu lỗi thời

nói rõ về ba mươi năm ngoại-tranh-nội-chiến
 để văn và sử thối một chiều
 rõ cờ Búa liềm Sao Liên Xô trên đầu tượng Bác

thương dân mình bị giặc hai Khối, bút điều

hiểu sự thật ngoại-tranh-nội-chiến
là hoà giải, bình đẳng trong hoà bình
sử sách phải ghi hai Miền đều chính nghĩa
chiêu bài hai Khối là đồng chí đồng minh!

rửa nhục Tổ quốc vậy đó, là tự do, độc lập
hạnh phúc là không bom đạn hai Khối, bụi tro
cùng đài báo sử văn sai lệch
trút xuống mọi mâm cơm, đầu học trò

thưa nhiều lần, tôi cầm bút, chưa cầm súng
cần nhắc cái nhìn Đỏ, cái nhìn Vàng
cố gắng nhìn lại bằng cái nhìn trong sáng
sự thật thế đó, cần nhẫn nại, nhẹ nhàng

tôi hội nhập với các anh, tất thấy
cựu lính Đỏ như cựu lính Vàng, mến thân
hội nhập với ngũ cường, xưa là giặc
hoà giải, để không cực đoan, chia tan

chào cờ Búa liềm Sao Liên Xô là nô lệ
khi chào cờ ấy, hiểu cờ chính thể thôi
đúng nhân quyền, nền nếp dân chủ
kiến nghị và làm thơ hoà giải lâu rồi.

T.X.A.

07:21-09:40, 06-12-2023

.....

(*) Phe Quốc gia, Cộng hoà chống Việt Cộng (gồm cả quân Mặt trận Giải phóng và quân Miền Bắc xâm nhập vào Miền Nam), với ý thức chống ngoại xâm vì Việt Cộng giương cờ Búa liềm Sao Liên Xô. Hồi trước 1975, các đài phát thanh

Việt Nam cộng hoà hay dùng cụm từ "**Cộng sản xâm lược**" là với ý đó.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3567795750161017/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/06/rua-nhuc-cho-to-quoc/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 45 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

BIẾT MÌNH

CÔNG DÂN SỐNG CHẾ ĐỘ NÀO

Trần Xuân An

đều dựa giặc ngoại xâm, nên nội chiến
 Mỹ hà hơi, rồi đuổi Pháp, đổ quân
 Xô Trung từ đầu, tràn ngập cờ Đỏ
 bị chẻ đôi, Bến Hải trôi phân vân

phe bên này chống Khối ngoại xâm nọ
 phe bên nớ chống Khối ngoại xâm ni
Điểm nóng Chiến tranh Lạnh, đều chính nghĩa
 cũng đều phi nghĩa, chọn cờ màu chi?

khó lòng chọn Búa liềm Sao Đỏ ngoại
 cờ Vàng chống Pháp, chiến bại, vẫn mình
 nhưng Điện Biên Phủ mặc dù ách Đỏ
 vẫn thắng được Pháp, nên liêu hi sinh

đó là tâm trạng bao người lớp trước
 lớp sau học sử, chỉ nhớ hai ngày
 Điện Biên Phủ, Cách mạng Ba số Một *

hạ Pháp, Thập giá, cưỡng ước, trả vay

Đồ ta khởi từ Nga. Nga uỷ nhiệm
cho Trung Quốc. Lại tùy thuộc Liên Xô
chiến tranh với Trung Quốc. Liên Xô đồ
đầu Hoàng Sa, Gạc Ma, Kí Thành Đô

Trung Quốc như nước mình, cờ Xô Đồ
đều chur hầu Búa liềm Sao Liên Xô
khởi đầu là tay sai, rồi quấy đạp
chưa có quốc kì riêng đến bây giờ

cũng còn nhớ ngày hết *Chiến tranh Lạnh*
Giáng sinh, Liên Xô rụng Búa liềm Sao
tôi viết về quá khứ đã thành sử
biết mình công dân sống chính thể nào

quốc kì Vàng đã thuộc về lịch sử
và dĩ nhiên khoa học sẽ minh oan
Búa liềm Sao Liên Xô – Đế quốc Đồ
hát quốc ca, chào cờ, dân hoang mang!

hiểu thế đó vẫn chấp hành Hiến pháp
nhưng viết ra, đỡ khờ dại, a dua
để lí giải cuộc ngoại-tranh-nội-chiến
mong nước mình được hoà nắng thuận mưa.

T.X.A.

06:12-08:20, 10-12-2023

.....

(*) Cách mạng 1-11-1963

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3570187053255220/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/10/biet-minh-cong-dan-song-che-do-nao/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 46 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

BIÊN NIÊN SƠ LƯỢC TÔI

Trần Xuân An

mười lăm tuổi, bút nhóm Đất Vàng
tứ thơ tôi, ác mộng sông Bến Hải
bị đê bẹp, chẻ đôi
phản chiến hai Khối
hoà bình hụt hơi

mười bảy tuổi, cõi thiên thơ mộng
viết "*Tiếng chuông xưa*"
"*Những tình thơ mùa thu*"
và về "*Chinh phụ ngâm khúc*" *1
cũng dậy lửa Hoàng Sa

mười tám tuổi, giảng đường đại học
viết về ước mơ nhà giáo
"*Ngựa chững trong sân trường*" *1
ngoảnh lại "*Những mùa thơ đại*"
để bước tới mùa thống nhất đỏ

hai mươi hai tuổi, thầy giáo miền cao
sau thời trong "*Tuổi học trò của tôi*"
là những thời "*Ngôi trường tháng giêng*"
"*Bên kia dốc "Mạ ơi!"*"
"*Giữa thuở chuyển mùa*", thôi dạy học

ba mươi tuổi, vất vả phụ may
 Quảng Trị, "*ba chục thời gian
 với đến bàng hoàng*"
 "*Cảm nhận bên dòng sông*"
 vui "Cởi trói", và nghe Liên Xô đổ

ba lăm tuổi, vào lại Sài Gòn tuổi nhỏ
 viết như đời, nhiều màu, nhiều sắc độ
 văn sử, đều "*nạn nhân của sadisme*"
 nghiên cứu sử cổ và XIX, viết tiểu thuyết
 sống giới tuyến hai Miền hai Khối xưa

năm mươi tám tuổi, vào Facebook
 hoà giải muện "Hiệp định Paris 1973"
 như hệ luận bên lề thuở đối quốc ca
 đầu những năm 1980 đang dạy học
 ca từ đổ theo Búa liềm Sao Liên Xô!

tuổi sáu tám sắp tới, thế là mười năm
 hoà giải về ngoại-tranh-nội-chiến
 tôi từng viết lá vú sữa hai mặt
 xanh thắm mượt, nâu non nhưng tờ
 tôi đã xối lặt sử giáo khoa là pháp lệnh

sơ lược thì không đầy đủ
 ngôn từ có khi gây ngộ nhận
 ngôn từ thơ càng dễ diễn dịch sai lầm
 càng sai lầm trước mắt định kiến thủ lợi
 nên danh mục toàn bộ tác phẩm luôn có *2

biên niên, như khai lí lịch
 tự chúc thọ vượt tám, chín mươi
 luôn tuân thủ luật pháp, hiến pháp
 nhưng yêu dân chủ, nhân quyền
 rồi luật pháp, hiến pháp sẽ sửa đổi.

T.X.A.

08:01-10:14, 11-12-2023

.....

(*1) "Chinh phụ ngâm khúc" của Đặng Trần Côn (bản dịch của Đoàn Thị Điểm/Phan Huy Ích?); "Ngựa chững trong sân trường" của Duyên Anh. Những đầu đề, trích dẫn khác là tác phẩm của Trần Xuân An.

(*2) Đến thời điểm viết bài thơ này, tổng số tác phẩm của tác giả là năm mươi sáu (56) đầu sách: hai mươi lăm (25) đầu sách xuất bản thành sách in giấy, ba mươi (30) đầu sách PDF và một (1) tuyển tư liệu.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3570797169860875/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/12/bien-nien-so-luoc-toi/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 47 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

LÁ VÚ SỮA, GIÁO KHOA VẤN SỬ
Trần Xuân An

mặt phải, xanh, lính nguy trang
nguyên mặt trái, sắc nâu vàng đất đai
cầm sách giáo khoa giảng bài
nhớ cây vú sữa, rõ hai mặt đời

nhạc hùng xung trận, xanh rồi
đần che ẩn hiện bao lời vàng nâu:
ngoại-tranh-nội-chiến, giết nhau
mong hai phía nhớ trắng bầu sữa quê.

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

T.X.A.

08:19-10:37, 13-12-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3571987493075176/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/13/la-vu-sua-giao-khoa-van-su/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 48 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

VÌ SAO HAI MẶT?

Trần Xuân An

nước mình, ai chẳng từng nghe
ngũ cường hai Khối chia phe hai Miền
đến khắp nước đổ Điện Biên
trường giảng bài theo tuyên truyền đồ thôi

làm thơ theo Điện Biên rồi
dây trời Pháp trời luôn người làm thơ
hai mặt vì không tự do
nhưng Điện Biên thắng Pháp cho nước mình

mặt phải khó tuyên trung trình
mà "phải đạo đồ" cho bình yên thân *
mặt trái, viết thật rất cần
bút trung thực, thương tâm an lạc lành

thơ chính thống nguy trang xanh
hoà giải thật như đất thành vàng nâu
lá hai mặt rõ hai màu

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

cây vú sữa mọc trong đầu nhà thơ

khó tuyền trung trinh, đáng ngờ
nhưng Nga Tàu buộc nước nô bệch nhiều
quốc kì ngoại, sao tự kiêu?
cây vú sữa nói giúp điều khổ tâm

tôi tin mọi người Việt Nam
yêu đồng bào, yêu tận thâm sâu hồn
chỉ trung trinh với nước non
ngụy trang xanh, da đất còn vàng nâu.

lá hai mặt đẹp xưa sau
ngụy trang lật lại là màu nhân dân
lá che trái vú sữa trắng ngần
cây thương trẻ nhỏ ân cần, đôi bên.

T.X.A.

08:01-10:27, 14-12-2023

.....

(*) Theo nhà văn Nguyễn Minh Châu (11-1978) và GS. Hoàng Ngọc Hiến (09-06-1979) về tình trạng sáng tác và giảng dạy văn học nói chung, dưới chính thể xã hội chủ nghĩa (1945-1954-1975 đến 1978-1979). Tôi tốt nghiệp đại học sư phạm và đi dạy học vào tháng 09-1978, trước thời điểm bài viết gây bùng nổ công khai dư luận của Nguyễn Minh Châu chỉ hai tháng.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3572567503017175/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/14/vi-sao-hai-mat/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 49 sau tập "Thơ như Pha lê Đổ":

GHI CHÉP VỀ MỸ

Trần Xuân An

1

Mỹ đánh Nhật, lợi dụng rồi đuổi Pháp
ngay từ đầu, Mỹ mong Pháp bại vong
nhưng hà hơi, như Navarre đã viết *
Pháp thắng chẳng cũng rời Viễn Đông.

2

Mỹ đánh Nhật, lợi dụng Pháp, đuổi Pháp
Liên Xô uỷ nhiệm Việt Đỏ cho Tàu
Xô bắt hoà Tàu Đỏ, gạt Tàu Đỏ
rốt cục Mỹ và Xô đứng đối đầu.

3

Mỹ đánh Nhật, lợi dụng rồi đuổi Pháp
chẳng cướp đất, lại đổ máu, tổn tiền
thì ra, chẳng qua, Mỹ chặn sóng Đỏ
sợ Đỏ lừa domino đổ nghiêng.

4

Mỹ đánh Nhật, lợi dụng Pháp, đuổi Pháp
sóng Đỏ tràn, vọt vượt biển vượt biên
bảo lãnh bao người ra đi, cũng Mỹ
rồi "giặc Mỹ" thành "Đối tác Nhân quyền".

5

Mỹ đánh Nhật, lợi dụng rồi đuổi Pháp
Liên Xô để *Trung-Quốc-Búa-liềm-Sao*
đường Việt Đỏ thành "*ngoại-tranh-nội-chiến*"...
Chiến tranh Lạnh! Xin hoà giải đồng bào.

T.X.A.

13:20, 15-12-2023

.....

(*) Henri Navarre, "Đông Dương hấp hối", Người dịch: Phan Thanh Toàn, Nxb. Công an Nhân dân, 2004.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3573323669608225/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/15/ghi-chep-ve-my/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301>

Tham khảo thêm:

Trích "ĐÔNG DƯƠNG HẤP HỐI" - Henri Navarre

Người dịch: Phan Thanh Toàn

Nhà xuất bản: Công an Nhân dân

Năm xuất bản: 2004

Số hoá: ptlinh, chuongxedap

<https://www.quansuvn.net/index.php/topic,18938.0.html>

(Đối chiếu sách in giấy)

LƯU Ý: Đây là sách tương thực dân Pháp Navarre viết, nên đại từ "ta", "chúng ta" đề chỉ nước Pháp, quân viễn chinh Pháp. Lưu ý chi tiết sơ đẳng này cũng không thừa.

1) Các trích đoạn 1:

"... Dưới sức ép của những thất bại tại Trung Quốc và nhất là tại Triều Tiên, nước Mỹ sau năm năm chậm trễ đã ý thức được sự bành trướng của Chủ nghĩa Cộng sản trong vùng Đông Nam Á. Nhận thức này khiến họ phải thay đổi quan điểm. **Cuộc "chiến tranh thuộc địa" vô đạo được họ biến thành một thánh chiến chống lại Chủ nghĩa Cộng sản.**

Sau nhiều năm mong muốn chúng ta thua trận, họ đã quyết định giúp chúng ta về mặt tài chính và trang thiết bị, tạo điều kiện cho việc hiện đại hóa quân đội Viễn chinh, nhất là việc tăng cường các lực lượng Quân đội Liên hiệp Pháp...”.

[...]

“... Nhưng mối hiểm họa lớn nhất của viện trợ Mỹ là chính trị. Nếu chúng ta không có được sự cam kết chính thức, thì **nguồn viện trợ này sẽ tạo điều kiện cho Mỹ can thiệp ngày càng sâu vào công việc của chúng ta. Ảnh hưởng của Mỹ lên các Quốc gia Liên kết sẽ dần dần thay thế ảnh hưởng của chúng ta. Chúng ta đã phải đổi mặt với tình thế ngược đời: chấp nhận viện trợ của Mỹ, chúng ta chắc chắn sẽ mất Đông Dương, cho dù chúng ta có chiến thắng.** Đây là bi kịch của đường lối chính trị của chúng ta...”.

(Trích: Henri Navare, “Đông Dương hấp hối”, Người dịch: Phan Thanh Toàn, Nxb. Công an Nhân dân, 2004; Đoạn cuối tiêu mục “Cuộc chiến tranh” trong chương II).

.....

2) Các trích đoạn 2:

“... Trở lại Đông Dương, sau chiến tranh thế giới lần thứ hai, mà không ý thức được những thay đổi đã xảy ra trong thời gian chúng ta vắng mặt, lúc ban đầu ta đã tìm cách tái lập nếu không muốn nói là chế độ thuộc địa, thì ít nhất cũng là một cái gì đó gần như vậy mà chúng ta chưa xác định rõ ràng. Ý đồ đó, không đếm xỉa gì đến thực tế, đã sớm bị phá vỡ trước những khó khăn về chính trị và quân sự, và **trước thái độ “chống chế độ thực dân” của người Mỹ.**

Vì thế chúng ta đã chuyển sang một khái niệm với một công thức quyền rũ: “Độc lập của các Quốc gia Liên kết trong khuôn khổ khối Liên hiệp Pháp”. Nhưng đây mới chỉ là một công thức thôi. Nó bao gồm những khái niệm rất mơ hồ và

khác nhau hoàn toàn, tùy theo mức độ nhấn mạnh của các Quốc gia Liên kết vào nền độc lập của họ hoặc là vào sự liên hệ của họ trong khối Liên hiệp Pháp.

Đối với một số người, sự thật duy nhất được chấp nhận phải là nền độc lập. Liên hiệp Pháp chỉ là một cái nhĩn để che dấy sự ra đi của chúng ta, tạo điều kiện cho sự ra đi trong danh dự nước Pháp. **Đây là quan điểm của tất cả những người Việt Nam quốc gia đã không đi theo Việt Minh vì họ không phải là cộng sản, nhưng họ cũng không chịu về với phe ta, hoặc ít nhất là họ chỉ về với phe ta nếu quân đội chúng ta có cơ may giành thắng lợi. Và cũng là quan điểm của rất nhiều người Việt Nam, về mặt chính thức họ đứng về phía chúng ta, nhưng lại mong rằng khi chiến tranh chấm dứt, chúng ta phải ra đi.** Đó cũng còn là quan điểm của những người lãnh đạo Lào và Campuchia lúc bấy giờ. Và cuối cùng đó là quan điểm của người Mỹ. **Người Mỹ cũng không từ bỏ một dịp nào để biểu lộ sự đồng tình của họ đối với các Quốc gia Liên kết và làm cho những quốc gia này tin rằng một khi đòi hỏi vượt quá sự nhượng bộ của người Pháp thì họ sẽ có sự hỗ trợ từ người Mỹ...**

[...]

“... Tiếp đến là sự bất đồng giữa quyền lợi của những người Pháp, muốn đặt một số giới hạn cho sự độc lập của các Quốc gia Liên kết, với **nguyện vọng của những nhà nước này muốn được độc lập hoàn toàn.**

Cuối cùng là khác nhau về quan điểm giữa chúng ta với những nhà bảo trợ người Mỹ; **họ hỗ trợ chúng ta vì ta đang nắm một khu vực chủ yếu trong kế hoạch của họ: hòng ngăn chặn Chủ nghĩa Cộng sản ở vùng Đông Nam Á, nhưng họ lại không ủng hộ việc duy trì các nước Việt Nam, Lào và Campuchia trong khối Liên hiệp Pháp, mà họ xem đây vừa là một tàn dư của “ché độ thực dân” vừa là một trở ngại cho ý đồ của họ...**”

(Trích trong tiểu mục “Tình hình chính trị ở Đông Dương” thuộc chương II, sđd.).

.....

3) Các trích đoạn 3:

“... Quan điểm của người Mỹ lại hoàn toàn khác. Đối với họ, quân đội của các Quốc gia Liên kết là những quân đội đã được độc lập tuy vẫn cần sự bảo hộ trong một thời gian nào đó, nhưng ngay khi có thể thì **phải giao quyền độc lập hoàn toàn cho họ**. Họ công nhận rằng – ít nhất là tạm thời – sự bảo hộ đó do người Pháp đảm nhận, nhưng **họ rất muốn tham gia vào việc này... trong khi chờ đợi thay thế hoàn toàn chúng ta, mà rõ ràng đây là mục đích cuối cùng của họ**.”

Sự khác biệt về cách nhìn vấn đề này đã không tránh khỏi việc dẫn đến những sự va chạm nhau.

Đối với việc sử dụng các nguồn viện trợ về tài chính và trang thiết bị, ta bảo vệ quan điểm là tất cả mọi thứ đều phải qua tay chúng ta, ta là người phân phối chúng cho các lực lượng Quân đội Liên hiệp, trên cơ sở nhu cầu thực tế. Ý tưởng này cho dù là một điều kiện cần thiết của mọi hoạt động có hiệu quả nhưng lại chỉ được người Mỹ chấp nhận một cách rất miễn cưỡng. **Họ luôn tìm cách sử dụng phương tiện tài chính để siết chặt quan hệ với các Quốc gia Liên kết, và khuyến khích các quốc gia này tìm cách thoát khỏi sự kiểm soát của chúng ta...**”

[...]

“... Người Mỹ, trong lĩnh vực này cũng như trong những lĩnh vực khác **luôn luôn chủ trương trao quyền tự chủ ngay lập tức và rộng rãi cho các lực lượng quân đội quốc gia**, lúc nào họ cũng đưa ra ví dụ về quân đội Nam Triều Tiên họ đã thành lập, mà quên là các điều kiện chiến tranh ở đây hoàn toàn khác với ở Triều Tiên.

Sự khác biệt giữa Pháp và Mỹ, cho dù không bao giờ được thể hiện ra một cách mãnh liệt, cũng tạo ra một gánh nặng lên sự hình thành Quân đội Liên hiệp. Lẽ ra trước con mắt những người lãnh đạo chính trị và quân sự của các Quốc gia Liên kết, mặt trận Pháp – Mỹ phải không có một rạn nứt nào. Nhưng do ta không giữ được như vậy nên **những người lãnh đạo Đông Dương có điều kiện chơi trò đi dây qua lại giữa chúng ta và Mỹ, một trò mà người Mỹ sốt sắng tham dự**. Và kết quả là việc hình thành các lực lượng quân đội của họ đã bị chậm lại...”.

“... Sau thất bại của chiến dịch Điện Biên Phủ, thông qua tướng O’ Daniel, người Mỹ quyết định áp đặt quan điểm của họ lên tất cả mọi vấn đề, để đổi lại sự gia tăng viện trợ quân sự mà ta yêu cầu. Nếu không phản ứng, **ta sẽ trở thành những kẻ “đi đánh thuê” cho người Mỹ**. Tôi bắt buộc phải báo cho Paris biết **càng lúc tôi càng có cảm tưởng người chủ thật sự ở Đông Dương là Phái bộ Mỹ**. Người ta đã trả lời tôi bằng **lời khuyên phải cố gắng giữ những quan hệ “cá nhân” tốt với tướng O’ Daniel. Thật ra quan hệ này đã rất tốt – nhưng đó không phải là vấn đề...**”.

(Trích: trong tiểu mục “Sự phát triển của các quân đội Liên hiệp” thuộc chương V, sđd.).

.....

4) Các trích đoạn 4:

“... Tuy nhiên đây không phải là trở ngại chính. Trở ngại chính đến từ người Mỹ. **Đối với người Mỹ, cuộc chiến tranh Đông Dương chỉ là một mặt của cuộc chiến toàn diện chống lại Chủ nghĩa Cộng sản**. Nếu chúng ta ngừng cuộc chiến này lại bằng những cuộc thương thuyết với Việt Minh, mà không có Mỹ tham dự thì ta sẽ bị tố cáo là kẻ đào ngũ khỏi khối phương Tây và chạy về với đối phương. Nếu chúng ta không đạt được thắng lợi hoàn toàn – vì họ không đòi hỏi ta làm chuyện mà họ cũng không làm được trong

trận chiến Triều Tiên tuy có phương tiện hơn hẳn chúng ta – **giải pháp duy nhất có thể làm vừa lòng họ là một sự “chia cắt” theo kiểu “Triều Tiên”**, để lại cho họ ở phía nam Đông Dương một vùng giúp họ duy trì được những căn cứ cần thiết cho chiến lược vùng Viễn Đông của họ. Chắc chắn không thể có một giải pháp theo kiểu này trong một hiệp định ký trực tiếp với Việt Minh...”.

“... Để có thể tiến tới những cuộc thương lượng trực tiếp, chúng ta phải có một chính sách ngoại giao đối phó với người Mỹ, để cho họ hiểu rằng nước Pháp không sẵn sàng đóng vai con bài của Mỹ và chịu thiệt thòi trên khắp thế giới. **Khốn nỗi, nền ngoại giao của chúng ta lại không theo hướng đó mà cho rằng ta chẳng có cách nào khác hơn là “bám chặt” vào đường lối chính trị của Mỹ, ở bất cứ đâu.**

Do đó, ngay lập tức chúng ta bắt buộc phải chấp nhận một hội nghị quốc tế, nơi ta sẽ được “sự hỗ trợ” – đúng hơn là một sự giám sát chặt chẽ – của các nhà ngoại giao Mỹ.

Những điểm bất lợi của một hội nghị như vậy có thể được nhận thấy ngay.

Chắc chắn là cuộc thương thuyết sẽ gây ấn tượng rất mạnh, không thuận lợi cho việc theo đuổi chiến tranh, vì nó sẽ tạo ra một ảnh hưởng không tốt đối với tinh thần binh sĩ của ta, khuyến khích Việt Minh tìm kiếm một “lá bài” quân sự thuận lợi cho họ, và tạo cơ hội cho họ đẩy mạnh việc tuyên truyền lên mức tối đa.

Chúng ta sẽ không có một sự tự do nào để hành động, và phải quan tâm đến ý muốn của người Mỹ nhiều hơn là quyền lợi của chính chúng ta. **Trong trường hợp ta có những quan điểm khác biệt với Chính phủ Quốc gia Việt Nam, thì họ sẽ dựa vào người Mỹ để chống lại ta.** Bên cạnh ảnh hưởng của người Mỹ – mà ta có thể được lý giải được trong một phạm vi nào đó, vì họ thật sự có giúp đỡ

chúng ta – chúng ta cũng phải quan tâm đến ảnh hưởng của nước Anh, tuy nước này không đóng góp gì cho cuộc chiến. Và cuối cùng **sau lưng Việt Minh là Trung Quốc và Liên Xô**, có thể tạo ra những sức ép không thuận lợi cho Việt Minh thỏa hiệp với ta.

Nhưng các nhà ngoại giao của chúng ta chỉ thấy có thuận lợi – hoặc những cái họ cho là thuận lợi.

Các nhà ngoại giao của ta cho rằng sự hỗ trợ của Anh và Mỹ sẽ giúp chúng ta vượt qua được **các trở ngại, mà Nga và Trung Quốc có thể dựng lên** trong các cuộc đàm phán...” .

[...]

“... Hai giải pháp có khả năng được áp dụng: duy trì sự thống nhất của Việt Nam dưới một chính phủ “Quốc gia Thống nhất” với sự có mặt của đại diện hai phía, hoặc phân chia đất nước theo kiểu Triều Tiên.

Giải pháp thứ nhất tạo ra một rủi ro rất lớn gần như một điều chắc chắn – do sự yếu kém bẩm sinh của chế độ quốc gia Việt Nam – chính phủ thống nhất sẽ nhanh chóng bị Cộng sản lũng đoạn và khống chế theo phương pháp chiếm chính quyền, đã giúp họ thành công ở nhiều nơi khác.

Nhưng nếu cân nhắc sự không thiện cảm chắc chắn của Việt Minh đối với một sự tùy thuộc hoàn toàn vào Trung Quốc, thì giải pháp này có thể là giải pháp duy nhất giúp cho nước Pháp còn một cơ hội có mặt ở lại Đông Dương. Dĩ nhiên giải pháp phải có sự thống nhất của người Mỹ là họ sẽ tránh đi. Việc này chắc chắn là khó, nhưng chúng ta không loại bỏ việc có thể thuyết phục được họ là vùng Đông Nam châu Á sẽ được bảo vệ tốt hơn bằng một nước Việt Nam thống nhất nhưng trung lập hơn là bằng một nước Nam Việt Nam thân Mỹ nhưng lại dễ bị một Bắc Việt Nam mạnh hơn nhiều khống chế.

Ngược lại, chia cắt Việt Nam thành hai miền có lợi là duy trì ở phần phía nam Đông Dương một vùng về mặt lý thuyết không chịu ảnh hưởng của chủ nghĩa Cộng sản, và có thể xây dựng ở đây những căn cứ của phương Tây, tức là của Mỹ.

Đó chính là ý muốn của người Mỹ, nhưng họ chưa dám công khai nói ra vì sẽ đụng chạm đến quan điểm của người Việt Nam, lúc nào cũng muốn duy trì sự thống nhất của đất nước.

Người Anh cũng vậy, dù họ không dám nói gì hơn, là những người ủng hộ giải pháp phân chia, giúp duy trì trong một thời gian một tấm đệm an toàn tương đối trước vùng đất Malaysia và cho phép họ duy trì việc “chờ và xem” (wait and see)...”.

(Trích: trong hai tiểu mục thuộc chương IX: Cuộc ngừng bắn, sđd.).

.....

5) Các trích đoạn 5:

“... Cũng như ở Đông Dương, **những chủ nghĩa quốc gia này** được mài dũa sắc bén thêm bởi một tinh thần dân tộc gay gắt được nuôi dưỡng từ bên ngoài, **chịu tác động bí mật của Chủ nghĩa Cộng sản và được sự khuyến khích của các chính sách của Mỹ...**”.

[...]

“... Chắc chắn trong cái gọi là tư tưởng chống Chủ nghĩa Thực dân của người Mỹ có một phần quan trọng của sự thành thực về tư tưởng cùng với những hào hiệp. Một số công dân của nước Mỹ ngây thơ tin vào những hiệu lực đương nhiên của nền độc lập và quyền của các dân tộc được tự quyết – ngay cả khi rõ ràng là họ không có khả năng cho việc này. Cho dù trong quá khứ, người Mỹ đã bằng lòng với những vụ thảm sát người da đỏ, đánh chiếm

các vùng lãnh thổ của người da đỏ, và ngày nay họ cũng rất bằng lòng với tệ kỳ thị người da đen, nhưng họ lại rất không thiện cảm với việc khống chế về mặt chính trị của một quốc gia tiên tiến đối với những quốc gia nhược tiểu. Họ tưởng rằng khi hét chống “Chủ nghĩa Đế quốc” của các nước khác to hơn Chủ nghĩa Cộng sản, thì họ sẽ tập hợp về phía họ các lực lượng chống Cộng mà không thấy rằng việc làm của họ chủ yếu kích động đối thủ của những người cùng sắc tộc với họ. Tuy nhiên cả những ảo tưởng lẫn những quan điểm chính trị ngây thơ vẫn không ngăn cản được việc làm ăn kinh doanh và người Mỹ trước hết vẫn quan tâm đến áp-phe của họ. Có những khách hàng nào tốt hơn là những quốc gia “kém phát triển” không có khả năng tự túc về kinh tế? Kế hoạch lớn của họ là giúp những quốc gia này được giải phóng về mặt chính trị khỏi chủ nghĩa thực dân của những quốc gia khác và sau đó nhốt những nước vừa độc lập trở lại trong những tấm lưới bằng vàng, nhưng rất chắc của chủ nghĩa thực dân bằng đồng đô-la.

Do đó cái được gọi là “chống Chủ nghĩa Thực dân” của người Mỹ là một đường lối chính trị rất thực tiễn, với những động cơ phức tạp và không phải tất cả đều hoàn toàn vụ lợi, nhưng dưới vỏ bọc của một chương trình hết sức khả kính là **giải phóng các dân tộc bị những dân tộc khác đô hộ**, nhắm trước hết vào việc xây dựng trên sự đổ nát của các Đế quốc châu Âu, **một Đế quốc Mỹ đối đầu với Đế quốc Nga**.

Chúng ta không phải là những nạn nhân đầu tiên của Chủ nghĩa Đế quốc Mỹ. Là con cháu của những người di cư được giải phóng, chứ không phải như họ thường tuyên truyền hay tự cho là những người dân thuộc địa được tự do – người Mỹ đã chinh phục các vùng lãnh thổ của họ bằng vũ lực chống các sắc tộc bản xứ mà họ đánh đuổi, trấn lột và thảm sát. Lịch sử của việc chinh phục này là một trong những cuộc chinh phục thực dân lớn nhất và tàn bạo nhất – và cũng là thành công nhất, vì khi đã tiêu diệt tận gốc các sắc dân bản xứ, nó cũng đã giải quyết dứt điểm các vấn đề có thể phát sinh về sau. Sau đó, là việc sáp nhập thô bạo

các lãnh địa của Mêhicô, rồi những phần còn lại của Đế quốc Tây Ban Nha. Gần đây hơn là sự đổ vỡ của Đế quốc Thực dân Hà Lan có lợi cho các quyền lợi của Mỹ.

Và bây giờ thì đến lượt Đế quốc Anh và nhất là Đế quốc của chúng ta bị người Mỹ nhắm đến – nhưng các biện pháp tiến hành đã được thay đổi. Người ta đến “giúp đỡ” các dân tộc bị “thuộc địa hóa”. Tại đây, người ta đặt các căn cứ chiến lược. Vô số phái bộ quân sự, kinh tế, ngoại giao, văn hóa, tôn giáo, với các khoản ngân sách rất lớn được gửi đến. Người ta chứng tỏ cho thấy cuộc sống sẽ đẹp đẽ và to lớn hơn như thế nào – ít nhất là cũng cho những lãnh đạo bản xứ – trong một khối liên kết tự do với nước Mỹ hơn hẳn dưới sự “thống trị” của chúng ta. **Người ta tranh thủ mọi thời cơ để biểu thị thiện cảm của dân tộc Hoa Kỳ với những khát vọng của những người dân sống dưới “chế độ thuộc địa”, với sự phản đối của các dân tộc đối với chúng ta.** Người ta động viên một cách có hệ thống tất cả những địch thủ của ta. Khi cần thì người ta kêu gọi sự can thiệp của Liên Hiệp Quốc. **Và từ từ, người ta đẩy ta ra khỏi cửa. Người ta đã chiếm vị trí của chúng ta, nhưng với một hình thức gần như vô hình mà chỉ sức mạnh đồng đôla mới tạo được. Không có toàn quyền, không có khâm sứ, không có cao ủy Mỹ, nhưng có một vị Đại sứ Hoa Kỳ. Người ta sẽ không làm gì được nếu không có sự chấp thuận của ông ấy.** Các dân tộc này tưởng rằng mình được tự do vì đất nước của họ được lãnh đạo bởi những người cùng chung một chủng tộc, nhưng không biết rằng những người này đã bị giữ chặt một cách hết sức tàn nhẫn bằng tiền bạc, và chỉ là những con rối của người Mỹ.

Đây là chính sách mà chúng ta đã để cho phát triển ở Đông Dương, **và nó đã tống cổ chúng ta đi.** Và đây là những gì đang xảy ra ở châu Phi – cho dù nó được tiến hành kín đáo hơn rất nhiều – nó cũng sẽ tống cổ ta ra khỏi đây nếu ta không đặt ra một giới hạn cho nó. Chúng ta phải nói với người Mỹ rằng họ không thể vừa là người bạn đồng minh của chúng ta ở châu Âu vừa là người phá hoại các vị trí của chúng ta trên khắp thế giới. Chúng ta, hoặc là làm thế nào

thuyết phục họ chấp nhận chính sách Đế quốc của ta và ủng hộ nó một cách trung thực, hoặc là thoả hiệp với ý thức hệ và những tham vọng của họ – nhưng phải bao gồm sự cam kết chính thức của cả hai bên. Chúng ta phải là đồng minh bình đẳng, không phải chư hầu. Nếu không thì sẽ tái diễn trò lừa phỉnh mà chúng ta đã bị áp đặt tại Đông Dương, cho đến khi nào có một sự “xét lại đau đớn” của đường lối chính trị nước ta. ...”.

(Trích: trong các tiểu mục thuộc chương X: “Những bài học của cuộc chiến tranh Đông Dương”, sđd.)

Bài 50 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

NGƯỜI MẸ, ĐÀN CON

Trần Xuân An

nhà cầm bút như người mẹ
tác phẩm được sinh nở, vào đời
đàn con, mỗi đứa một số phận
mẹ nghĩ gì, chúng cũng hiện hữu riêng rồi

tình thương con chứa chan tim mẹ
chắc gì mẹ hiểu đúng từng người con
nhà phê bình cũng như nhà giáo
đâu hiểu hết học trò, tay viết bút son!

bao đứa con, bao học trò, cũng thế
không ai tự hiểu hết chính mình
mọi vai trò đều cố hiểu, và hiểu giới hạn
gắng vượt, dù giới hạn cả đáng tự sinh!

mặc dù vậy, hiểu con nhất là mẹ
nhà cầm bút cấu tạo tác phẩm từng tế bào
hơn cả người mẹ, tác giả là thượng đế *
nhưng ẩn số ở bất kì thực thể sống nào

ẩn số vô thức là những mầm đột biến
liên kết và tạo nghĩa ngẫu nhiên
hiện thực ám ảnh tràn vào hay len lỏi
thành điểm sáng, điểm tối tiên thiên.

T.X.A.

07:34-08:30, 16-12-2023

.....

(*) Vui lòng xem thêm: MÃI MÃI CÒN BỎ NGỎ (16-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3574040256203233/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3573887609551831/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/17/nguoi-me-dan-con/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 51 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

MÃI MÃI CÒN BỎ NGỎ

Trần Xuân An

ví dụ người mẹ là Nguyễn Du
đứa con là Truyện Kiều
thì khúc mở đầu và khúc cuối
là lời người mẹ nghĩ về đứa con

nhưng mặc “*tài mệnh tương đố*”
má hồng trời xanh
mặc lẽ bù trừ

"bỉ sắc tư phong"
 mặc thiên định
"muôn sự tại trời"
 mặc nhân quả tiền kiếp, hiện kiếp
"đã mang lấy nghiệp vào thân"
 đừng nên hận trời trách người
"oán thiên vu nhân"
 mặc gốc rễ điều thiện trong lòng
"chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài"
 mặc tất thấy những điều ấy
 những điều
 người mẹ Nguyễn Du suy ngẫm
 về đứa con Truyện Kiều

bao lớp nhà nho
 bao lớp người tây học
 trường phái phân tâm học
 trường phái marxist
 với kính mắt được trang bị
 đã soi xét Truyện Kiều
 một Truyện Kiều cố định câu chữ
 Truyện Kiều vẫn hiện hữu như thế

người mẹ Nguyễn Du
 đứa con Truyện Kiều
 các nhà phê bình như nhà giáo
 không thể không bỏ ngỏ vấn đề
 cho muôn đời
 mãi mãi còn khám phá, đồng sáng tạo *.

T.X.A.

trưa 16-12-2023

.....

(*) Xem thêm: NGƯỜI MẸ, ĐÀN CON

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3573887609551831/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3574040256203233/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/17/mai-mai-con-bo-ngo/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 52 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

NGHĨ VỀ

VĂN SỬ MIỀN NAM MAI SAU

Trần Xuân An

tim bày tâm trạng như lưu dấu
 não cũng phơi tri kiến, thể thời
 thơ, tiểu thuyết, biên khảo, luận đố
 ngoại-tranh-nội-chiến đậm thơ tôi

luân hồi giả dụ trăm năm nữa
 tôi đọc thơ tôi, hoà giải này
 hiểu Búa liềm Sao -- cờ Đổ ngoại
 kéo Miền Nam sử nhục, văn cay

thơ hoà giải cũng vì hồn nước
 cờ ngoại cường, hồn nước ngự đâu?
 dựa Mỹ nhằm xua Nhật, hát Pháp
 sử văn bi tráng Vàng vơi đau.

T.X.A.

08:19-11:40, 20-12-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3576633582610567/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/20/nghi-ve-van-su-mien-nam-mai-sau/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 53 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

**NGÃM MỘT ĐỜI
MỘT HOẠT ĐỘNG VIẾT
Trần Xuân An**

thật lòng, trước thống nhất tôi trắng
tuổi học trò, không đỏ không vàng
đỏ Điện Biên tràn qua Thạch Hãn
tận Sài Gòn, nhuộm Trần Xuân An

trần sinh viên, chống Tàu, chống Mỹ
mồ hôi như nước mắt, trong veo
sách báo đỏ Liên Xô, đỏ gốc
đỏ dạy học, bi phần đỏ theo

dù bi phần, vẫn đỏ viết lách
đỏ thời “Cởi trói”, Liên Xô tan
tuổi năm mươi tám, viết vẫn đỏ
vào Facebook, hoà giải, trắng dần

mười năm gần nhất, thơ hoà giải
hoà giải trắng, không đỏ không vàng
sổ phận trắng nước sông Bến Hải
hai bờ, chống hai Khối xâm lăng

duy Điện Biên Phủ muôn sách viết

Stalin uỷ nhiệm cho Trung
 nhiều người chống Đổ dù đánh Pháp
 vẫn kính Điện Biên nửa anh hùng

Miền Nam, hai mốt năm chia cắt
 ai cũng chống phát xít, thực dân
 sách giáo khoa chống Pháp, chống Nhật
 ai tì vết cũng gột một lần

lịch sử thì khách quan, đầu lạnh
 nói chi cũng bình sọ mưòi bông
ngoại-tranh-nội-chiến, chỉ bốn chữ
 Đổ thắng, Vàng thua, đều có công

ngưòi hỏi, cờ Vàng công gì nhỉ?
 Tự Đức chống Pháp đến Cần vương
 cùng Mỹ xua Nhật, Pháp, chống Cộng
 cững cờ Vàng! — Nhận định Tây phương

Vàng đỏ, ngấm luôn, trắng và Đổ
 Đổ chống tứ cường, ngoài Liên Xô
 nhưng quốc kì Liên Xô xâm lược
 chống cả Liên Xô. Trắng học trò *¹

tôi đã mưòi năm trắng, hoà giải
 ai đỏ, ai vàng, trắng thử coi
 tâm trắng ngấm *ngoại-tranh-nội-chiến*
 tầm mắt thời nói mạng rộng rồi

trắng là hiểu ngũ cường xâm lược
 trắng trong Bến Hải nói hai Miền
Búa liềm Sao chỉ cờ chính thể
 tuân Hiến pháp, còn có Nhân quyền

đất nước hậu chiến thống nhất đở

kẻ không đỡ, bị gạt ngoài lề
Đoàn không kết nạp, nói chi Đảng
phải tuân Hiến pháp, Đảng Nga “b” *2

"Cởi trói", báo bớt độc quyền đỡ
viết như người ngoài Đảng cầm quyền
vấn quốc kì ngoại, thì hoà giải
làm Bến Hải trắng giữa hai Miền!

chịu phiền toái vì vàng thân thể
đoạn trường Gianh xưa, Bến Hải nay
lí lịch, Đồ ngoại triết Vàng nội
hội viên nhà văn trắng, mây bay

trắng mây bay và trắng hoà giải
đỏ cũng nhiều sắc độ như vàng
gợi cầm bút giữa thời chuyên chính
khó triết tiêu bản sắc cá nhân

đất nước hậu chiến này như thể
nghịch cảnh khiến lòng nghĩ ngợi nhiều
hãnh tiến thì văn chương phù phiếm
dù sao, cũng có kẻ đáng yêu.

T.X.A.

08:29-09:01, 22-12-2023

.....

(*1) Có thể xác định phần giao, phần hội (phần hợp) trong các “tập hợp” sau:
Lập trường ĐỎ thời Chiến tranh Lạnh và trước đó: Đỏ chống tứ cường là Nhật, Pháp, Mỹ, Trung Quốc, và **phụ thuộc Liên Xô**. Nói cho rõ là có chống, có thoả hiệp rồi lại chống...
Lập trường VÀNG thời Chiến tranh Lạnh và trước đó: Vàng chống tứ cường là Pháp, Nhật, Liên Xô, Trung Quốc, và **phụ**

thuộc Mỹ. Cũng nên nói cho rõ là có chống, có thoả hiệp rồi lại chống...

Lập trường TRẮNG thời Chiến tranh Lạnh và trước đó: Trắng có nghĩa là chống cả ngũ cường: Pháp, Nhật, Liên Xô, Trung Quốc, Mỹ. Trắng chỉ là một thái độ chính trị trên lập trường thuần túy dân tộc, nhằm hoà giải dân tộc.

TRẮNG hay VÀNG NẤU đất, VÀNG NẤU da, LAM sông nước biển trời thì cũng thế. Đó là lập trường của đại đa số nhân dân đồng bào.

(*2) Đảng Cộng sản bôn-sê-vich (bolshevik, thường viết tắt là "b") Nga, về sau là Đảng Cộng sản Liên Xô. Ở ngoài Bắc rồi sau này, trong Nam, đảng viên Đỏ "được" gọi là "bôn".

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3577914492482476/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/22/ngam-mot-doi-mot-hoat-dong-viet/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

.

Bài 54 sau tập "Thơ như Pha lê Đỏ":

PHÁT HIỆN

Trần Xuân An

pháp môn tu hành Đức Mẹ
đồng trinh với Thánh Giu-se
chuyện chữ trinh, Kiều thủ tiết
với Kim, chiêu tuyết nghiệp mê

vô nhiễm nguyên tội, thai thánh
thiên tài, bạc mệnh, ê chề
cùng một pháp môn tự chuộc
Thánh – Người, liên tưởng sáng loè

trời ơi, mới ba mươi tuổi
chồng vợ nhưng chỉ bạn bè
chuông Phật giúp tôi phát hiện
khi chuông Chúa vọng, tôi nghe

ngờ đang giảng Kiều, trường cũ
dưới cây thông xanh lời thề
giáo án thêm câu liên hệ
chuyện lối “dâm thư” ai phê.

T.X.A.

08:01-09:25, 23-12-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3578592549081337/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/23/phat-hien/>
Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Trân trọng mời xem lại:

18)~ CẦU TỨ Ở CA DAO SEN (04-10-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3529593393981253/>

19)~ CHUỘC MỘT CHỮ TRINH (06-10-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3530693240537935/>

20)~ CHÚT TRINH VANG DANH TÌNH SỬ (08-10-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3532029880404271/>

Bài 55 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

LÍ GIẢI CHO ĐÚNG

Trần Xuân An

đâu phải ai cũng vượt biên vượt biển
đâu phải ai cũng được sống nước ngoài
nhưng họ còn Việt Nam là Tổ quốc
cho cháu con với dòng tộc lâu dài

con còn nhỏ chịu ba đời lí lịch
cháu chưa sinh, nhân quyền bị tru di
họ vẫn sống tại Miền Nam chiến bại
đài báo chửi “ngụy”, cũng không trốn đi

họ vẫn còn Việt Nam là Tổ quốc
cho cháu con với dòng tộc muôn đời
họ chịu đựng bốn mươi tám năm thế
như nghìn năm Bắc thuộc nhục tôi đòi!

thật ra, nhiều người, nhiều cuộc phản kháng
thế giới biết nhiều tù nhân nhân quyền
tôi chỉ mong quốc kì thuần Việt thật
không tổn thương Miền Nam bằng tuyên truyền

tôi viết đỡ, mong người nhân nghĩa đỡ
phải viết trắng cho văn sử sửa sai
sử sẽ đúng, lí lịch cũng sẽ đúng
thơ hoà giải, hai Miền rõ cả hai.

T.X.A.

chiều 25-12-2023

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3580157075591551/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/25/li-giai-cho-dung/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

Bài 56 sau tập “Thơ như Pha lê Đổ”:

MÂY CỘT MỐC THỜI GIAN

Trần Xuân An

1945-1949

thế hệ cha tôi thời trẻ *
ngại Búa liềm Sao Liên Xô
quay lại cờ Vàng triều Nguyễn
vì yêu sông núi cõi bờ

1981-1983

đoạn trường Gianh xưa, bối cảnh
Bến Hải càng nặng vết thương
còn ngoại tranh, thôi nội chiến
quyết đổi quốc ca cũng buông!

2013-2023

tập thơ này nên khép lại
cũng khép lại luôn mười năm
mạng kiến nghị sửa Hiến pháp
gọi quốc kì vẫn sai lầm

1945-2023

máu xương *ngoại-tranh-nội-chiến*
đảng kì, quốc kì Liên Xô
Búa liềm Sao khắp đất nước
quốc kì thuần Việt, bao giờ?

26-12-2023

công dân đỏ — công dân trắng
đổi lập trường, không nghiêng tâm
ngoại-tranh-nội-chiến, sông phẳng
Bến Hải vẫn trong Việt Nam

hoà giải, thành công-dân-trắng
 Bến Hải giặt rửa trắng dần
 chín lăm phần trăm dân trắng
 hội viên nhà văn thân dân

Đỏ bảo, cộng sản giải phóng
 Vàng nói, cộng sản xâm lăng
 Bến Hải muôn thuở trong Trắng
 hoà giải, sử văn công bằng

nước sông tự nhiên trong vắt
 mặt sông, trông thấy màu Lam
 Lam ấy thật ra trong Trắng
 Bến Hải vẫn sông Việt Nam.

T.X.A.

05:10-06:20, 26-12-2023

.....

(*) Đây là chuyện Quốc gia, Việt Nam cộng hoà, không chỉ riêng ai.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3580585778882014/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/26/may-cot-moc-thoi-gian/>

Link xem các bài khác:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

.

DANH MỤC TÁC PHẨM CỦA TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN

(năm mươi sáu đầu sách, kể cả đầu sách sưu tập tư liệu từ “Đại Nam thực lục”, tính đến 26-12-2023) — Phụ đính cần thiết vào mỗi đầu sách

I. Thơ

1. *Nắng và mưa*, tập thơ, Hội VHNT. Quảng Trị xuất bản, 1991.
2. *Hát chiếu hồn mình*, tập thơ, Nxb. Đồng Nai, 1992.
3. *Tôi vẫn ở trên đường*, tập thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1993.
4. *Lặng lẽ ở phố*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
5. *Kẻ bị ném vào bão*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
6. *Hát với đời ơi thương mến*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1996.
7. *Quê nhà yêu dấu*, trường ca thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1998.
8. *Giọt mực, cánh đồng và vở kịch điên*, tập thơ, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
9. *Thơ những mùa hương*, tập thơ, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2011.
10. *Tưởng niệm Mẹ*, tập thơ tự tuyển, Nxb. Thanh Niên, 2010.
11. *Thơ sử và những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2011.
12. *Hát mộc với biển đảo & những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2012.
13. *Mở lòng bàn tay để đan tay*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 2014.
14. *Để lòng người thôi trầm uất*, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cành Nam, 2014.

15. *Cầu Ý Hệ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2016.
16. *Tuổi nhớ*, tập thơ, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ, 2016.
17. *Độc lập thật, khát vọng!*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
18. *Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
19. *Bốn năm Chữ Thập Đỏ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 3-2018
20. *Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 7-2018
21. *Danh dự*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 10-2018
22. *Cái nhìn của người hậu chiến*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 04-2019
23. *Lí lịch và quốc sử*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 07 & 10-2019
24. *Sau hai đợt sóng thần, Đất nước mình nay thế đó*, tập thơ 30 bài, 02-2020 & bổ sung 06 bài mới + 02 bài cũ, 18-03-2020 & 15-04-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả.
25. *Người Mẹ trong chiến tranh*, ngâm khúc tự sự, 460 câu song thất lục bát, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 4 & 5-2020
26. *Tổ quốc ơi, con kính thưa lời nói thẳng*, tập thơ 41 bài, viết và công bố đến ngày 10-11-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả
27. *“Nguy” và “phiến”, hoà giải thời hậu chiến*, tập thơ 44 bài (viết và công bố đến ngày 05 & 06-03-2021; ngày bổ sung 02 bài mới viết, 01 bài cũ ở tập trước, đọc lại: 30-03-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả
28. *Búa liềm Sao ở Bến Hải*, tập thơ 55 bài (viết và công bố từ ngày 06-04 đến 28-07-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả.

29. *Hoà giải, bát nước lại đầy*, tập thơ 64 bài (viết và công bố từ ngày 28-09-2021 đến ngày 28-01-2022 & 17-02-2022, 11-03-2022; 26-03-2022), Facebook & các điểm mạng của tác giả.

30. *Máu Việt cờ Xô — chiến tranh*, tập thơ 36 bài (từ 09-04-2022 đến 20 & 27-08-2022 & 04-09-2022), công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

31. *Thơ về ngoại tranh nội chiến — Miền Nam tự vệ, thời tôi có sống* – tập thơ 40 bài, công bố (ngay ngày viết, từ 26-09 đến 30-11-2022) trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

32. *Lập trường sông thiên nhiên Bến Hải*, tập thơ 38 bài, công bố (ngay ngày viết, từ 11-12-2022 đến 06-03-2023 — 14-03-2023) trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

33. *Thơ như Pha lê đỏ (Dấu cộng đỏ - Hồng thập tự – Chữ thập đỏ)* – tập thơ 36 bài, viết từ 21-03-2023 đến 02-08-2023, công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

34. *Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải*, tập thơ, 56 bài thơ, viết từ 31-08-2023 đến 26-12-2023, công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

II. Tiểu thuyết, truyện kí:

35. *Mùa hè bên sông (Nỗi đau hậu chiến)*, tiểu thuyết, 1997; hai bản đã sửa chữa và bổ sung, 2001 (lần hai) và 2003 (lần ba), Tạp chí điện tử Giao Điểm tháng 6-2005.

36. *Có một nơi lá mãi xanh*, tiểu thuyết, Nxb. Hội Nhà văn, 1999.

37. *Ngôi trường tháng giêng*, tiểu thuyết, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2003.

38. *Sen đỏ, bài thơ hoà bình*, tiểu thuyết, 1999, Nxb. Thanh Niên, 2003.

39. *Nước mắt có vị ngọt*, tập truyện ngắn liên hoàn, 1999, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
40. *Tuổi học trò của tôi*, hồi kí – tự truyện, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
41. *Bên kia dốc “Mạ ơi!”*, truyện vừa – hồi ức, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
42. *Giữa thuở chuyển mùa*, truyện – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.
43. *Sáng đầu hai nửa gương mặt*, truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn), Facebook & các điểm mạng vi tính toàn cầu, 2016.

III. Nghiên cứu, khảo luận:

44. *Thơ Nguyễn Văn Trường (1824 – 1886) – Vài nét về con người, tâm hồn và tư tưởng* (biên soạn – nghiên cứu, phản bác, và tập hợp một số bản dịch, bài khảo luận văn học và sử học về NVT.), 2000 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 2008.
45. *Tiểu sử biên niên phụ chính đại thần Nguyễn Văn Trường – kẻ thù không đội trời chung của chủ nghĩa thực dân Pháp* (từ Đại Nam thực lục, rút gọn), dạng niên biểu, sách dẫn chi tiết, phần I, 2001, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
46. *Những trang “Đại Nam thực lục” về phụ chính đại thần Nguyễn Văn Trường (1824 – 1886) và các sự kiện thời kì đầu chống thực dân Pháp...* (Quốc sử quán triều Nguyễn, Tổ Phiên dịch Viện Sử học VN.), chọn lọc, phần II, 2001.
47. *Nguyễn Văn Trường (1824 – 1886), một người trung nghĩa*, khảo luận và phê bình sử học, 2002 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
48. *Phụ chính đại thần Nguyễn Văn Trường (1824 – 1886)*, truyện – sử kí – khảo cứu tư liệu lịch sử, trọn bộ 4 tập, 2002 – 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2004.

49. *Suy nghĩ về một số vấn đề trong lịch sử cổ đại nước ta*, khảo luận, 7.2004, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.

50. *Bàn thêm về mấy vấn nạn sử học*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2007.

IV. Phê bình & bình luận:

51. *Ngẫu hứng đọc thơ*, phê bình thơ, 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2005.

52. *Luận về thời chúng ta, một số vấn đề trong chiến tranh và hậu chiến*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.

53. *Thời sự văn hoá và suy nghĩ*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2008.

54. *Đọc văn chương và cảm nghĩ*, phê bình, viết ngắn & điểm sách, Nxb. Thanh Niên, 2009.

55. *Vi văn chương, bình – khảo và phiếm luận*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2010.

56. *Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương*, phê bình, đăng trên các trang thông tin điện tử & điểm mạng toàn cầu, 2011.

XIN LƯU Ý:

1) Có 10 cuốn, viết và công bố từ 2014 trở về trước, chưa xuất bản thành sách giấy được, tôi (tác giả T.X.A.) đã gửi bản chữ vi tính cho YBOOK, thành viên của NXB. Trẻ, TP.HCM., cụ thể là gửi trực tiếp tại NXB. cho cô Hoạ Mi.

2) Trong đó, có hai đầu sách phê bình & bình luận, “Vi văn chương, bình – khảo và phiếm luận” và “Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương”, tôi đã gửi cả bản in giấy A4 và bản chữ vi tính cho Chi nhánh NXB. Văn Học – anh Trương Đình Chiến – để xin giấy phép xuất bản dạng sách in giấy, nhưng chưa được cấp giấy phép.

3) Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12, trong mười lăm (15) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC lại liệt kê riêng dưới đây (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), được viết trước ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy:
nhaxuatbantudo@hushmail.com

4) Bốn (04) đầu sách biên khảo về nhân vật lịch sử Nguyễn Văn Tường (1824-1886), tôi đã xuất bản thành sách in giấy, 2004, 2006 & 2008, qua hai nhà xuất bản Văn nghệ TP.HCM. và Thanh Niên. Vào ngày 12-03-2020, tôi đã kí hợp đồng tái bản KHÔNG SỬA CHỮA cả bốn đầu sách ấy với Tạp chí Xưa & Nay (cơ quan của Hội Khoa học lịch sử Việt Nam), tại Văn phòng phía Nam (Đề Thám, TP.HCM.), theo đề nghị của Tạp chí. Tôi đã trao bốn bản chữ vi tính và phụ liệu hình ảnh đã được dàn trang, quét chụp (scan) để xuất bản lần thứ nhất, của cả bốn đầu sách. Xin ghi nhớ ở đây.

5) MÁY VI TÍNH HƯ, CỨU & LƯU ĐƯỢC DỮ LIỆU (đã xuất bản trên WEB): nhân viên Trần Tuấn Anh, cty Huy Hoàng, 264 Huỳnh Văn Bánh, p.11, q. Phú Nhuận, TP.HCM.

Kết quả sửa chữa máy tính: Máy hư hẳn, chỉ cứu được dữ liệu. CỨNG MAY LÀ DỮ LIỆU GỐC ĐÃ TỰ LƯU Ở USB, VÀ ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ TRÊN WEB (được bảo hộ về bản quyền theo luật pháp Việt Nam & quốc tế).

28-02-2022

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3101030993504164/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/02/28/may-vi-tinh-hu-cuu-luu-duoc-du-lieu/>

TRẦN TRỌNG MỜI XEM

bốn đầu sách có tính chất tự truyện của tác giả:

- 1) Tuổi học trò của tôi
(hồi kí – tự truyện, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự thuật về bản thân
qua việc khắc hoạ nhân vật Trần Nguyễn Phan

- 2) Ngôi trường tháng giêng
(tiểu thuyết – hồi ức, 1998), Nxb. Thanh Niên, 2003
Tác giả tự phân thân, khắc họa bản thân
qua việc xây dựng ba nhân vật Đặng Nam, Khoai,
Lộc Biếc

- 3) Bên kia Dốc “Mạ ơi!”
(truyện – hồi ức, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự khắc họa bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Phan Huyền Đình

- 4) Giữa thưở chuyển mùa
(truyện – hồi ức, 2013), Nxb. Trẻ, 2013
Tác giả tự khắc họa bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Nguyễn Phan Huyền

.....

HAI MƯƠI HAI (22) ĐẦU SÁCH,
TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN VIẾT
TRONG GẦN MƯỜI NĂM TRÊN FACEBOOK,
06-03-2014 — 26-12-2023
(kể cả tập thơ tình cảm “TUỔI NHỚ”, Nxb. Văn hoá –
Văn nghệ TP.HCM. ấn hành, 2016)

.....

.

Trần trọng mời đọc & tự in thành sách giấy:

HAI MƯƠI MỐT (21) ĐẦU SÁCH THƠ, TRUYỆN, VỚI CHUYỆN ĐỀ HOÀ GIẢI DÂN TỘC SAU CUỘC NỘI CHIẾN – CHỐNG NGOẠI XÂM TRONG CHIẾN TRANH LẠNH (1945-1954-1975 — 1989/1991)
(tập thơ tình cảm TUỔI NHỚ đã được ấn hành qua Nxb. Văn hoá – Văn nghệ):

1) ĐỀ LÒNG NGƯỜI THÔI TRẦM UẤT, tập thơ (45 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2015/10/0_best_txa_a_tap-tho-14_bo-sung-tuyen-ngon-loi-the-vn-18-9hb15-copy.pdf

<http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/txa-de-long-nguoi-thoi-tram-uat>

<https://txawriter.wordpress.com/2015/08/20/cong-bo-tap-tho-thu-14-ban-20-8-2015/>

2) SÁNG ĐỀU HAI NỬA GƯƠNG MẶT, truyện vừa gồm 6 truyện ngắn

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/01/txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat_19-01hb16.pdf

http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/dau-sach-36-txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat

<https://txawriter.wordpress.com/2016/01/19/dau-sach-thu-36-txa-sang-deu-hai-nua-guong-mat/>

3) CẦU Ý HỀ, tập thơ (46 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/11/txa_cau-he_arial_co-sach__tap-tho-thu-16_04-11hb16.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/cau-y-he-txa-dau-sach-37>

<https://txawriter.wordpress.com/2016/11/07/ki-niem-sinh-nhat-tron-hoa-giap/>

4) ĐỘC LẬP THẬT, KHÁT VỌNG!, tập thơ (88 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/06/4_for-layout_doc-lap-that-khat-vong_20-6hb17.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/tap-tho-thu-17_muc-luc

<https://txawriter.wordpress.com/2017/06/13/muc-luc-tap-tho-thu-17-tai-www-tranxuanan-poet-net/>

<https://txawriter.wordpress.com/2017/06/21/pdf-tap-tho-doc-lap-that-khat-vong-tap-tho-thu-17-cua-tran-xuan-an/>

5) CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH, tập thơ (60 bài thơ)

PDF: (trọn tập, 2 phần)

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/12/txa_p1p2_chiec-cau-chien-tranh-lanh_60-bai_10-09-10-12hb17.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/phat-hanh-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh>

[https:// txawriter. wordpress. com/2017/09/12/cong-bo-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh/](https://txawriter.wordpress.com/2017/09/12/cong-bo-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh/)

6) BỐN NĂM CHỮ THẬP ĐỎ, tập thơ (40 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/03/txa_bon-nam-chu-thap-do_22-3hb18.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bon-nam-chu-thap-do_tap-tho19-tren-41

[https:// txawriter. wordpress. com/2018/03/22/cong-bo-tap-tho-thu-19-trong-40-dau-sach-cua-t-x-a-va-01-suu-tap-tu-lieu/](https://txawriter.wordpress.com/2018/03/22/cong-bo-tap-tho-thu-19-trong-40-dau-sach-cua-t-x-a-va-01-suu-tap-tu-lieu/)

7) TRONG TÔI BẾN HẢI VÀ THẠCH HÃN, tập thơ (57 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/07/00_txa_final_frint_trong-toi-ben-hai-va-thach-han_25-7hb18.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457>

<https://txawriter.wordpress.com/2018/07/04/t-x-a-da-viet-va-cong-bo-tap-tho-thu-xx-dau-sach-thu-7-hoa-giai-dan-toc/>

8) DANH DỰ, tập thơ (71 bài thơ)
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/01/00_bo-sung-2056_txa_final_frint_danh-du_19-01hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2173507112923228>

<https://txawriter.wordpress.com/2018/11/02/danh-du-tap-tho-voi-chu-de-hoa-giai-dan-toc-cua-tran-xuan-an/>

9) CÁI NHÌN CỦA NGƯỜI HẬU CHIẾN, tập thơ (60 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/06/000_4-bai_2-pages-per-sheet_cai-nhin-nguoi-hau-chien_29-04-10-06hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2265975710343034>

<https://txawriter.wordpress.com/2019/04/29/cong-bo-dau-sach-thu-9-ve-hoa-giai-dan-toc-dau-sach-10-tren-facebook/>

10) LÍ LỊCH & QUỐC SỬ, tập thơ bốn mươi bảy (47) bài thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/10/00_2-pages_47-bai_li-lich-quoc-su-chien-tranh-lanh_18-10hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2339134639693807/>

<https://txawriter.wordpress.com/2019/07/24/cong-bo-dau-sach-thu-10-ve-hoa-giai-dan-toc-tap-tho-li-lich-quoc-su/>

11) SAU HAI ĐỢT SÓNG THẦN, ĐẤT NƯỚC MÌNH
NAY THẾ ĐÓ, tập thơ ba mươi sáu (30+2+4) bài thơ
và hai bài thơ viết trước

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/04/00_sau-hai-dot-song-than_bo-sung-62_23-04-2020.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2529568823983720/>

<https://txawriter.wordpress.com/2020/02/23/tap-tho-10-hoa-giai-dan-toc-sau-hai-dot-song-than/>

12) NGƯỜI MẸ TRONG CHIẾN TRANH, ngâm khúc
tự sự, song thất lục bát 460 câu:

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/06/12_final_txa_nguoi-me-trong-chien-tranh_ngam-khuc-460-cau-song-that-luc-bat_45-2020.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2613404895600112/>

<https://txawriter.wordpress.com/2020/06/06/sach-pdf-nguoi-me-trong-chien-tranh-hoa-giai-dan-toc-cuon-12/>

13) TỔ QUỐC ƠI, CON KÍNH THỬA LỜI NÓI THĂNG,
tập thơ 41 bài thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/11/1-final_to-quoc-oi_19-11-2020.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-sau-ngam-khuc-469-cau>
<https://txawriter.wordpress.com/2020/09/26/duong-dan-link-16-bai-tho-sau-ngam-khuc-tu-su/>

14) “NGUY” VÀ “PHIÊN”, HOÀ GIẢI THỜI HẬU CHIẾN, tập thơ 44 (42 + 2) bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2021/04/txa_book-size_44bai_nguy-va-phien-hoa-giai-trong-chien-tranh_12-03_add-01-04-2021.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-viet-noi-tiep-tap-26>
<https://txawriter.wordpress.com/2021/02/02/tap-tho-27-trong-49-dau-sach-tac-gia-tran-xuan-an/>

15) BÚA LIÊM SAO Ở BẾN HẢI, tập thơ gồm 55 bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2021/09/txa_book-size_for-pdf_57bai_bua-liem-sao-lien-o-ben-hai_06-09-2021_bai-57-them-8-cau.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tu-thang-4-2>
<https://txawriter.wordpress.com/2021/07/30/muc-luc-tap-tho-bua-liem-sao-lien-xo-o-ben-hai-49-50/>

16) HOÀ GIẢI, BÁT NƯỚC LẠI ĐẦY, tập thơ gồm 58 bài thơ
PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/03/642essay_final_best-all_hoa-giai-bat-nuoc-lai-day_2pages-1sheet.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3069931193280811/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/01/15/muc-luc-tap-tho-hoa-giai-bat-nuoc-lai-day/>

17) MÁU VIỆT CỜ XÔ — CHIẾN TRANH, tập thơ gồm 35 bài thơ, 20 & 27-08-2022
PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/09/1_in-giay-36-bai-tho_best-final_book_mau-viet-co-xo_2pages-1sheet_04-09-2022.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3230958120511450/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/08/17/mau-viet-co-xo-chien-tranhtap-17-hoa-giai-dan-toc/>

18) THƠ VỀ NGOẠI TRANH NỘI CHIẾN — MIỀN NAM TỰ VỆ, THỜI TÔI CÓ SỐNG, tập thơ gồm 40 bài thơ (viết từ 26-09 đến 30-11-2022) và một phụ lục
PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2022/12/txa_tho-ve-ngoai-tranh-noi-chien-mien-nam-tu-ve-thoi-toi-co-song_tap-tho_30-11-2022.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3277997675807494/>

<https://txawriter.wordpress.com/2022/11/26/dau-sach-hoa-giai-dan-toc-thu-18/>

19) LẬP TRƯỜNG SÔNG THIÊN NHIÊN BẾN HẢI, tập thơ gồm 38 bài thơ (viết từ ngày 11-12-2022 đến 06-03-2023 — 14-03-2023) và ít bài bình luận

PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2023/03/txa_2pages-per-1sheet_pdf_in-giay_lap-truong-song-thien-nhien-ben-hai_13-03-2023-1.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3394650947475499/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/03/11/dau-sach-19-hoa-giai-dong-bao-chin-nam-qua-2014-2023/>

20) THƠ NHƯ PHA LÊ ĐỎ (DẤU CỘNG ĐỎ – HỒNG THẬP TỰ – CHỮ THẬP ĐỎ), tập thơ, gồm 36 bài thơ (21-03-2023 — 02-08-2023)

PDF: New! New!

https://txawriter.files.wordpress.com/2023/08/55_2pages-per-1sh_pdf_in-giay_tho-nhu-pha-le-do_02-08-2023_final.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3451174218489838/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/07/08/tap-tho-tho-nhu-dau-cong-do-hong-thap-tu-chu-thap-do/>

21) BỐI CẢNH ĐOẠN TRƯỜNG GIANH BẾN HẢI, tập thơ, 56 bài thơ, viết từ 31-08-2023 đến 26-12-2023, công bố trên Facebook & các điểm mạng của tác giả.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/hoa-giai-dan-toc-sau-tho-nhu-pha-le-do/>

.....

22) TUỔI NHỚ, tập thơ (45 bài thơ), NXB. Văn hoá – Văn nghệ ấn hành, 12-2016

(đây là tập thơ không thuộc đề tài hoà giải dân tộc):

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2028854877388453>

.....

**RIÊNG VỀ ĐỀ TÀI HOÀ GIẢI HOÀ HỢP DÂN TỘC:
 TỔNG CỘNG MƯỜI CHÍN (19) TẬP THƠ cộng với
 MỘT (01) TẬP NGÂM KHÚC 460 CÂU & MỘT (01)
 TẬP TRUYỆN NGẮN LIỀN HOÀN gồm sáu (06)
 truyện như một truyện vừa, cùng một ít bài luận.**

**Về số lượng bài thơ hoà giải dân tộc, không kể
 ngâm khúc 460 câu, GỒM CHÍN TRĂM SÁU MƯỜI
 HAI (962) BÀI THƠ.**

**(Nếu kể cả tập thơ “Tuổi nhớ”, 45 bài thơ, số
 lượng là MỘT NGÀN KHÔNG TRĂM LẼ BẢY [1007]
 BÀI THƠ).**

.....

.....
Đặc biệt, chín năm vừa qua (2014-2023), 21 đầu sách về đề tài hoà giải dân tộc (không kể tập thơ tình cảm “Tuổi nhớ”), tác giả đứng trên lập trường thuần tuý dân tộc Việt Nam để suy tư và viết.
.....
.....

Ghi chú lần thứ hai:

Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12 (kể cả tập truyện ngắn), trong mười chín (19) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC này (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy
nhaxuatbantudo@hushmail.com

26 THÁNG 12-2023

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG.**
.....

**THÀNH THẬT CẢM ƠN QUÝ ĐỘC GIẢ
ĐÃ QUAN TÂM VÀ ĐÃ LƯU TRỮ GIÚP**
.....

MỤC LỤC**BỐI CẢNH ĐOẠN TRƯỜNG GIANH BẾN HẢI**

*tập thơ hoà giải dân tộc thứ hai mươi
trong năm mươi sáu đầu sách của tác giả*

Trần Xuân An

1)~ CỐ TÍCH TRĂNG RẼM CHỮ HIẾU (31-08-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/08/31/co-tich-trang-ram-chu-hieu/>

2)~ XONG NGHĨA VỤ HOÀ GIẢI, LẠI THƠ TÌNH YÊU ĐƯƠNG (03-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/03/xong-nghia-vu-hoa-giai-lai-tho-tinh-yeu-duong/>

3)~ TÀ ÁO, TÓC VÀ GIÓ (06-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/06/ta-ao-toc-va-gio/>

4)~ SÁCH TÔI VIẾT, ĐÓ CHÍNH LÀ TÔI (08-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/08/sach-toi-viet-do-chinh-la-toi/>

Phụ đính: Hai bài thơ cũ (đã đăng báo, xuất bản)

5)~ CHỈ CẦN HAY, RUNG ĐỘNG (10-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/10/chi-can-hay-rung-dong/>

6)~ VÔ THỨC, HAI PHE TRONG TÔI (11-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/11/vo-thuc-hai-phe-trong-toi/>

Phụ đính: Hai bài thơ cũ (đã đăng báo, xuất bản)

7)~ CHÂN THẬT TRONG HƯ CẦU (15-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/15/chan-that-trong-hu-cau/>

8)~ HƯ CẦU KHÔNG PHẢI DỐI TRÁ (15-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/15/hu-cau-khong-phai-doi-tra/>

9)~ HƯ CẦU THƠ MỚI THƠ (17-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/17/hu-cau-tho-moi-tho/>

10)~ THƠ HUỖNG NGOẠI (20-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/tho-huong-ngoai/>

11)~ BIẾN THIÊN, ẢO HOÁ (20-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/bien-thien-ao-hoa/>

12)~ “VĂN PHONG LÀ CON NGƯỜI” (20-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/20/van-phong-la-con-nguoi/>

13)~ NỘI DUNG THƠ TÔI (21-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

14)~ LÍ LUẬN VĂN HỌC GIẢI PHẪU HỌC (21-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

15)~ THẬT TUYỆT ĐỐI (21-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/21/noi-dung-li-luan-van-hoc-giai-phau-hoc-that-tuyet-doi-3-bai/>

16)~ CẢ HAI BỜ KHÔNG CHỊU (23-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/23/ca-hai-bo-khong-chiu/>

17)~ QUYỀN NHÂN THÂN TRONG MỖI CHỮ (28-09-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/09/28/quyen-nhan-than-trong-moi-chu/>

18)~ CẦU TỬ Ở CA DAO SEN (04-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/04/cau-tu-o-ca-dao-sen/>

19)~ CHUỘC MỘT CHỮ TRINH (06-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/06/chuoc-mot-chu-trinh/>

20)~ CHÚT TRINH VANG DANH TÌNH SỬ (08-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/08/chut-trinh-vang-danh-tinh-su/>

21)~ LẦY KIỀU (12-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/12/lay-kieu/>

22)~ TÌNH SỬ (12-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/12/tinh-su/>

23)~ GHI LẠI VỀ TRƯỜNG CHÚNG TA (14-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/15/ghi-lai-ve-truong-chung-ta/>

24)~ NHỚ "GIỮA THUỞ CHUYỂN MÙA" Ở ĐỨC TRỌNG (19-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/19/nho-giua-thuo-chuyen-mua-o-duc-trong/>

Phụ đính: Bài số 1 trong tập thơ "Danh dự" (01-2019):

"Tùng Nghĩa rừng rưng bóng đèn" (2018)

25)~ HAI LOẠI VĂN CHƯƠNG GIAO THỜI LỊCH SỬ (20-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/20/hai-loai-van-chuong/>

26)~ TRI ÂN CÁI CÒN ĐỌNG LẠI (22-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/22/tri-an-cai-con-dong-lai/>

27)~ ĐỨC TRỌNG, 1980-1983 (20-10-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/10/26/duc-trong-1980-1983/>

28)~ ĐIỆN BIÊN PHỦ BIỆN MINH TẮT THẢY (03-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/03/dien-bien-phu-bien-minh-tat-thay/>

29)~ ÁNH SÁNG, MÀU KÍNH (07-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/anh-sang-mau-kinh/>

30)~ TÔI KHÔNG PHỦ NHẬN CHỮ NÀO TÔI ĐÃ VIẾT
(07-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/toi-khong-phu-nhan-chu-nao-toi-da-viet/>

31)~ SINH NHẬT, CÂU HỎI TRIẾT HỌC HIỆN SINH,
VÀ GIỖ KỊ (10-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/10/sinh-nhat-cau-hoi-triet-hoc-hien-sinh-va-gio-ki/>

32)~ HOA ĐẸ, LÁ TRẮC BÀ (gửi Tinh Quê, 12-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/16/hoa-de-la-trac-ba/>

33)~ VẤN NẠN VỀ GIẢ (13-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/13/van-nan-ve-gia/>

34)~ GIAO THỜI, THUỞ BẮN LỀ (15-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/15/giao-thoi-thuo-ban-le/>

35)~ NHƯ “CON VOI” CỦA MROZEK (17-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/17/nhu-con-voi-cua-mrozek/>

36)~ VẤN ĐƯỜNG SỬ VẤN (18-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/18/van-duong-su-van/>

37)~ NHỚ TRƯỜNG XƯA, CHƯƠNG BA DÒNG VẤN HỌC (19-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/19/nho-truong-xua-chuong-ba-dong-van-hoc/>

38)~ THUỞ TÚ TÀI ĐÀ NẴNG (23 & 24-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/thuo-tu-tai-da-nang/>

39)~ HOÀ THƯỢNG, CON NGƯỜI CHÂN TU (25-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/26/hoa-thuong-con-nguoi-chan-tu/>

40)~ GIỚI TÍNH TRONG THƠ THIÊN SƯ (26-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/26/gioi-tinh-trong-tho-thien-su/>

41)~ BỐI CẢNH VĂN HỌC ĐOẠN TRƯỜNG (27-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/27/boi-canhh-van-hoc-doan-truong/>

Phụ đính: Một bài thơ ở tập thơ này (bài số 25): "Hai loại văn chương giao thời lịch sử" & một trích đoạn tư liệu về thượng toạ Tuệ Sỹ.

42)~ LƯU NHANG, CÁT TRẮNG (29-11-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/lu-nhang-cat-trang/>

43)~ HOÀ GIẢI, MÁU CHÓT LÀ LÁ CỜ (05-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/05/hoa-giai-mau-chot-la-la-co/>

44)~ RỬA NHỤC CHO TỔ QUỐC (06-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/06/rua-nhuc-cho-to-quoc/>

45)~ BIẾT MÌNH CÔNG DÂN SỐNG CHẾ ĐỘ NÀO (10-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/10/biet-minh-cong-dan-song-che-do-nao/>

46)~ BIÊN NIÊN SƠ LƯỢC TÔI (11-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/12/bien-nien-so-luoc-toi/>

47)~ LÁ VÚ SỮA, GIÁO KHOA VĂN SỬ (13-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/13/la-vu-sua-giao-khoa-van-su/>

48)~ VÌ SAO HAI MẶT? (14-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/14/vi-sao-hai-mat/>

49)~ GHI CHÉP VỀ MỸ (15-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/15/ghi-chep-ve-my/>

Phụ đính: Trích đoạn hồi kí Navarre (“Đông Dương hấp hối”)

50)~ NGƯỜI MẸ, ĐÀN CON (16-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/17/nguoi-me-dan-con/>

51)~ MÃI MÃI CÒN BỎ NGỎ (16-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/17/mai-mai-con-bo-ngo/>

52)~ NGHĨ VỀ VĂN SỬ MIỀN NAM MAI SAU (20-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/20/nghi-ve-van-su-mien-nam-mai-sau/>

53)~ NGẤM MỘT ĐỜI MỘT HOẠT ĐỘNG VIẾT (22-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/22/ngam-mot-doi-mot-hoat-dong-viet/>

54)~ PHÁT HIỆN (23-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/23/phat-hien/>

55)~ LÍ GIẢI CHO ĐÚNG (25-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/25/li-giai-cho-dung/>

56)~ MẤY CỘT MỐC THỜI GIAN (26-12-2023)

<https://txawriter.wordpress.com/2023/12/26/may-cot-moc-thoi-gian/>

.

.

.0o00o0.

.

Link trang mục lục này

trên web *txawriter.wordpress.com*:

<https://txawriter.wordpress.com/2023/11/07/hoa-giai-dan-toc-sau-tho-nhu-pha-le-do/>

BÀI MỚI VIẾT sau tập “Thơ như Pha lê Đò”:

1)~ CỔ TÍCH TRĂNG RẪM CHỮ HIẾU (31-08-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3507481329525793/>

2)~ XONG NGHĨA VỤ HOÀ GIẢI, LẠI THƠ TÌNH YÊU ĐƯƠNG (03-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3509326199341306/>

3)~ TÀ ÁO, TÓC VÀ GIÓ (06-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3511136725826920/>

4)~ SÁCH TÔI VIẾT, ĐÓ CHÍNH LÀ TÔI (08-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3512489895691603/>

Phụ đính: Hai bài thơ cũ (đã đăng báo, xuất bản)

5)~ CHỈ CẦN HAY, RUNG ĐỘNG (10-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3513963625544230/>

6)~ VÓ THỨC, HAI PHE TRONG TÔI (11-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3514636252143634/>

Phụ đính: Hai bài thơ cũ (đã đăng báo, xuất bản)

7)~ CHÂN THẬT TRONG HƯ CẦU (15-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3517228675217725/>

8)~ HƯ CẦU KHÔNG PHẢI ĐỐI TRÁ (15-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3517394638534462/>

9)~ HƯ CẦU THƠ MỚI THƠ (17-09-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3518857378388188/>

10)~ THƠ HƯỞNG NGOẠI (20-09-2023)

- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520612341546025/>
11)~ BIÊN THIÊN, ẢO HOÁ (20-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520655534875039/>
12)~ “VĂN PHÒNG LÀ CON NGƯỜI” (20-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3520968061510453/>
13)~ NỘI DUNG THƠ TÔI (21-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521268101480449/>
14)~ LÍ LUẬN VĂN HỌC GIẢI PHẪU HỌC (21-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521275284813064/>
15)~ THẬT TUYỆT ĐỐI (21-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3521347054805887/>
16)~ CẢ HAI BỜ KHÔNG CHỊU (23-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3522447164695876/>
17)~ QUYỀN NHÂN THÂN TRONG MỖI CHỮ (28-09-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3525746287699297/>
18)~ CẦU TỨ Ở CA DAO SEN (04-10-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3529593393981253/>
19)~ CHUỘC MỘT CHỮ TRINH (06-10-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3530693240537935/>
20)~ CHÚT TRINH VANG DANH TÌNH SỬ (08-10-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3532029880404271/>

- 21)~ LẦY KIỀU (12-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3534308696843056/>
- 22)~ TÌNH SỬ (12-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3534394620167797/>
- 23)~ GHI LẠI VỀ TRƯỜNG CHÚNG TA (14-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3535831906690735/>
- 24)~ NHỚ "GIỮA THUỞ CHUYỂN MÙA" Ở ĐỨC TRỌNG (19-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3539027486371177/>
Phụ đính: Bài số 1 trong tập thơ "Danh dự" (01-2019): "Tùng Nghĩa rừng rưng bóng đèn" (2018)
- 25)~ HAI LOẠI VĂN CHƯƠNG GIAO THỜI LỊCH SỬ (20-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3539767629630496/>
- 26)~ TRI ÂN CÁI CÒN ĐỌNG LẠI (22-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3540925916181334/>
- 27)~ ĐỨC TRỌNG, 1980-1983 (20-10-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3543505995923326/>
- 28)~ ĐIỆN BIÊN PHỦ BIỆN MINH TẮT THẦY (03-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3548351582105434/>
- 29)~ ÁNH SÁNG, MÀU KÍNH (07-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3550618325212093/>
- 30)~ TÔI KHÔNG PHỦ NHẬN CHỮ NÀO TÔI ĐÃ VIẾT (07-11-2023)

- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3550743298532929/>
31)~ SINH NHẬT, CÂU HỎI TRIẾT HỌC HIỆN SINH, VÀ GIỖ KỊ (10-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3552291785044747/>
32)~ HOA DỄ, LÁ TRẮC BÁ (gửi Tinh Quê, 12-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3553511978256061/>
<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/16/hoa-de-la-trac-ba/>
33)~ VẤN NẠN VỀ GIÃ (13-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3554204141520178/>
34)~ GIAO THỜI, THUỞ BẮN LỀ (15-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3555312841409308/>
35)~ NHƯ “CON VOI” CỦA MROZEK (17-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3556627367944522/>
36)~ VẤN ĐƯỜNG SỬ VẤN (18-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3557329761207616/>
37)~ NHỚ TRƯỜNG XƯA, CHƯỜNG BA DÒNG VẤN HỌC (19-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3557838877823371/>
38)~ THUỞ TÚ TÀI ĐÀ NẴNG (23 & 24-11-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3550310677576191/>
<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/thuo-tu-tai-da-nang/>
39)~ HOÀ THƯỢNG, CON NGƯỜI CHÂN TU (25-11-2023)

- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3561379780802614/>
40)~ GIỚI TÍNH TRONG THƠ THIỀN SƯ (26-11-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3561836130756979/>
41)~ BỐI CẢNH VĂN HỌC ĐOẠN TRƯỜNG (27-11-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3562511467356112/>
42)~ LƯU NHANG, CÁT TRẮNG (29-11-2023)
- <https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3564017647205494/>
<https://txawriter.wordpress.com/2024/01/19/lu-nhang-cat-trang/>
- 43)~ HOÀ GIẢI, MÁU CHÓT LÀ LÁ CỜ (05-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3567220943551831/>
- 44)~ RỬA NHỤC CHO TỔ QUỐC (06-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3567795750161017/>
- 45)~ BIẾT MINH CÔNG DÂN SỐNG CHẾ ĐỘ NÀO (10-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3570187053255220/>
- 46)~ BIÊN NIÊN SƠ LƯỢC TÔI (11-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3570797169860875/>
- 47)~ LÁ VÚ SỮA, GIÁO KHOA VĂN SỬ (13-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3571987493075176/>
- 48)~ VÌ SAO HAI MẶT? (14-12-2023)
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3572567503017175/>
- 49)~ GHI CHÉP VỀ MỸ (15-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3573323669608225/>

Phụ đính: Trích đoạn hồi kí Navarre (“Đông Dương hấp hối”)

50)~ NGƯỜI MẸ, ĐÀN CON (16-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3573887609551831/>

51)~ MÃI MÃI CÒN BỎ NGỎ (16-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3574040256203233/>

52)~ NGHĨ VỀ VĂN SỬ MIỀN NAM MAI SAU (20-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3576633582610567/>

53)~ NGÃM MỘT ĐỜI MỘT HOẠT ĐỘNG VIẾT (22-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3577914492482476/>

54)~ PHÁT HIỆN (23-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3578592549081337/>

55)~ LÍ GIẢI CHO ĐÚNG (25-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3580157075591551/>

56)~ MẤY CỘT MỐC THỜI GIAN (26-12-2023)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3580585778882014/>

.

.

.

.0o0o0.

Link trang này trên Facebook (tài khoản của tác giả):

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/3516769581930301/>

NHÀ XUẤT BẢN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng biên tập

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc – Phó Tổng biên tập

Biên tập & sửa bản in:

Vẽ bìa, trình bày & kĩ thuật vi tính:

Đơn vị liên kết: Tác giả.

Khổ 14,5 cm x 20,5 cm.

Số ĐKKH:

Quyết định xuất bản số:

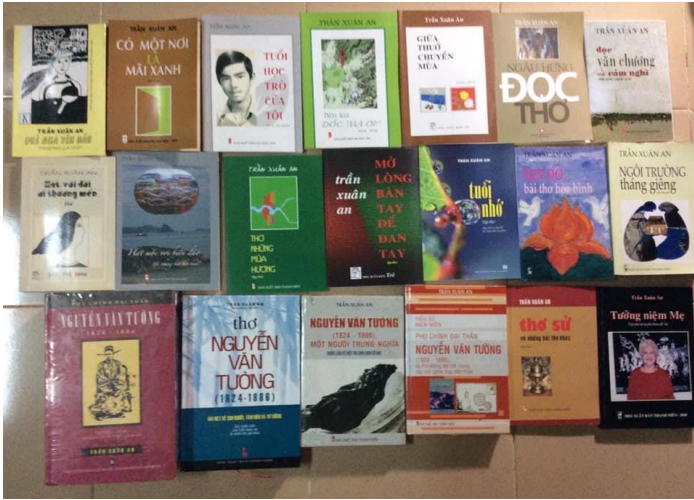
ngày tháng năm

In 500 cuốn, tại XN. In ...

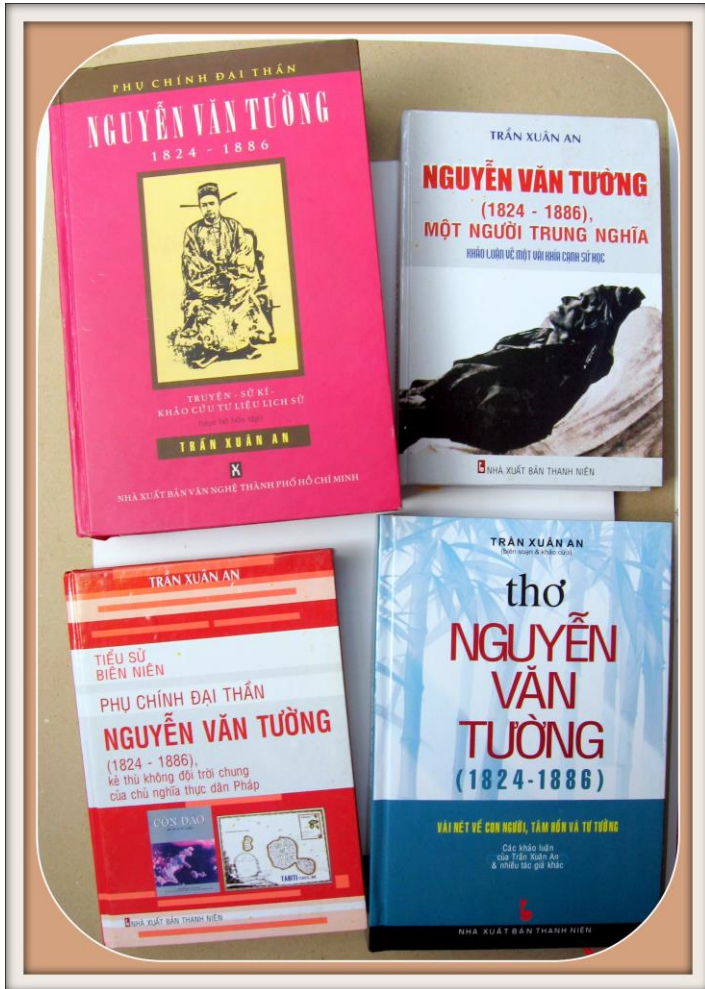
In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm ...

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Giang Bến Hải

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Trần Xuân An – Bối cảnh đoạn trường Gianh Bến Hải

Bìa 4:

ẢNH CHÂN DUNG TÁC GIẢ

Bìa 4:

VÀI NÉT VỀ TÁC GIẢ

Trần Xuân An

Sinh ngày 10-11-1956 tại Huế.

Nguyên quán: Quảng Trị (họ Trần Xuân tại Trúc Lâm, Gio Linh và họ gốc Nguyễn Văn tại An Cư, Triệu Phong)

Dân tộc: Kinh (Việt Nam)

Tín ngưỡng Tổ tiên (Quốc Tổ, Gia Tiên) và Trời Bụt dân gian.

Tốt nghiệp khoa ngữ văn Việt, Đại học Sư phạm Huế (1974 – 1978).

Dạy học tại Lâm Đồng, 1978 – 1983 (các trường: PTCS. Lộc Ngãi, Bảo Lộc; Phân hiệu PTTH. Bảo Lộc tại Đa Huoai; PTTH. Đức Trọng).

Bút danh (ít dùng): Phan Huyền Đình, Trần Cát Niên (Phan Cát Niên), Trần Nguyễn Phan, Phan Kết Đoàn, Trần Ngôn Sử, Nguyễn Công Dân (TXA.), Nguyễn Phan Huyền.

Từ 1991 đến nay, thường trú tại TP. HCM., tiếp tục công việc viết, chuyên sáng tác, nghiên cứu, phê bình...

Hội viên Hội Nhà văn TP. HCM..

Là tác giả của 55 đầu sách và 01 sưu tập tư liệu (tổng cộng là năm mươi sáu đầu sách), trong đó có 25 đầu sách đã được chính thức ấn hành qua các nhà xuất bản.

Tặng thưởng tuần báo Văn Nghệ Giải Phóng, 1975.

Giải thưởng Hội VHNT. Quảng Trị, 1991.

Phần gấp bìa 1:

ĐĂNG BÀI TRÊN BÁO CHÍ:

Tuổi Ngọc (1973), Văn nghệ Giải phóng (từ 1975), Văn nghệ Bình Trị Thiên, Văn hoá Bình Trị Thiên, Văn nghệ TP.HCM., Nhân Dân, Tạp chí Sông Hương, Tạp chí Cửa Việt, Văn nghệ, Thanh Niên, Tuổi Trẻ, Kiến thức Ngày nay, Tạp chí Xưa & Nay, Tạp chí Huế Xưa & Nay, Tạp chí Thơ...v.v...

Các tập san: Tình Quê, Văn nghệ Tam Kỳ, Hàm Nghi Yêu Dấu, Quán Văn...v.v...

Tạp chí Văn hoá Nghệ An điện tử, Trang TTĐT. Hội Nhà văn Việt Nam, Trang TTĐT. Hội Nhà văn TP.HCM., Trang TTĐT. Quê nhà (báo Tổ Quốc), Trang TTĐT. Văn nghệ Đồng bằng Sông Cửu Long...v.v...

Giaodiem. com, Chimviet. free. fr, BBCVietnamese. uk. com ...v.v...

phongdiep. net , trannhuong. com, Văn chương Việt...v.v...

Đài Tiếng nói nhân dân TP.HCM., Đài Phát thanh Bình Trị Thiên, Đài Phát thanh Lâm Đồng...v.v...

Phần gấp bìa 4:

GÓP MẶT VÀO CÁC TUYỂN TẬP THƠ:

Riêng về lĩnh vực thơ, ngoài việc đăng thơ trên nhiều báo chí từ 1973, còn có sự góp mặt vào nhiều tuyển tập thơ:

1. Thơ Miền Trung thế kỷ XX (Ban tuyển chọn, Nxb. Đà Nẵng, 1995).
2. Hai thập kỷ thơ Huế, 1975 – 1995 (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn Học, 1995).
3. Non Mai sông Hãn, thơ văn Quảng Trị hai thế kỉ XIX & XX (Hội VHNT. tuyển chọn, Sở VH TT. QT. xb., 1999).
4. 700 năm thơ Huế (Ban tuyển chọn, Nxb. Thuận Hóa, 2008).
5. Thơ tình bốn phương (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. Trẻ, 1995).
6. Thơ tình Việt Nam và thế giới (Lê Hùng Trương [Khai Trí] tuyển chọn, Nxb. Thanh Niên, 1998).
7. Nghìn năm tứ tuyệt (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. VHDT., 1997).
8. Một thế kỷ văn học yêu nước, cách mạng (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM., 2016)
9. và nhiều tuyển thơ khác, từ 1975 đến nay, do các hội văn nghệ tỉnh, Hội Nhà văn TP.HCM. và các nhà xuất bản ấn hành tại Lâm Đồng, Huế, Đồng Nai, TP.HCM., Hà Nội v.v...

Địa chỉ tác giả:

71B Phạm Văn Hai,
 Phường 3, Tân Bình, TP.HCM., Việt Nam
 (028) 38453955 &
 0908 803 908
 tranxuanan.writer@gmail.com
 Điểm mạng toàn cầu cá nhân:
<http://www.tranxuanan-writer.net>

(<https://sites.google.com/site/tranxuananwriter>)
<http://www.tranxuanan-poet.net>
(<https://sites.google.com/site/tranxuananpoet>)
<http://www.tranxuanan-bienkhao.name.vn>
<http://tranxuanan-writer.blogspot.com>
[https:// txawriter. wordpress. com](https://txawriter.wordpress.com)
<http://youtube.com/user/AnTranXuan>
[https:// www. facebook. com/tranxuanan.writer/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/)

& một số ảnh bìa sách của Trần Xuân An đã xuất bản

26 THÁNG 12-2023

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG.**

.....

**THÀNH THẬT CẢM ƠN QUÝ ĐỘC GIẢ
ĐÃ QUAN TÂM VÀ LƯU TRỮ GIÚP
(có thể in ấn bằng máy in cá nhân, văn phòng)**

.....